

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRTI PREDMETOV
DOKTORSKEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA
SOCIOLOGIJA

Kazalo vsebine

1	Sociološka konceptualizacija družbenih pojavov	3
2	Religija in moderna družba.....	7
3	Primerjalna religiologija.....	11
4	Izbrane teme iz sociologije globalizacije	15
5	Poglavja iz ekonomskega razvoja in družbenih neenakosti	19
6	Teme iz sociološkega preučevanja spolov v sodobnih družbah	22
7	Politika in sodobna družba	26
8	Zdravje in družba	31
9	Staranje in družba.....	36
10	Študije mladine.....	40
11	Antropologija postsocializma	Error! Bookmark not defined.
12	Izbrana poglavja iz medkulturne analize družb.....	43
13	Historična sociologija.....	47
14	Sodobna družbena teorija	51
15	Teme iz mladine in deviantnosti	55
16	Poglavja iz razvoja adolescenta in odraslega v družini.....	59
19	Znanstvenoraziskovalne metode.....	63
20	Individualno raziskovalno delo I	66
21	Individualno raziskovalno delo II	69
22	Individualno raziskovalno delo III	72
23	Individualno raziskovalno delo IV.....	75
24	Individualno raziskovalno delo V	78
25	Individualno raziskovalno delo VI.....	81
26	Individualno raziskovalno delo VII.....	84
27	Prenosljiva znanja	86
28	Izdelava in zagovor doktorske disertacije	90

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1 Sociološka konceptualizacija družbenih pojavov

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sociološka konceptualizacija družbenih pojavov
Course title:	Sociologic conceptualization of social phenomena

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Sergej Flere

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Oblikovanje sociološkega vedenja kot sistema.

Content (Syllabus outline):

The formation of sociological knowledge as system.

Pomembni danes primeri poskusov:

- T. Parsons
- J. Alexander
- A. Giddens
- marksizem
- I. Wallerstein

Nasprotovanja poskusom oblikovanja socioloških sistemov:

- C. W. Mills
- Z. Bauman
- Simbolni interakcionizem

Osnovni elementi pri socioloških sistemih

- Razred oz. sloj
- Kultura

Present relevant examples:

- T. Parsons
- J. Alexander
- A. Giddens
- Marxism
- I. Wallerstein

Opposing attempts to establish sociological systems:

- C. W. Mills
- Z. Bauman
- Symbolic interactionism
-

Basic elements at sociological systems::

- Class i.e. stratum
- Culture

Temeljni literatura in viri / Readings:

T. Parsons (1956): The Social System. Chigago: The Free Press.

T. Parsons (1971): They system of Modern Societies, Englewood Cliffs:

K. Marx in F. Engels: Komunistični manifest.

K. Marx: Beda filozofije.

Z. Bauman: Intimations of Postmodernity. London: Routledge.

J. Alexander (2003). Self, Structure and Beliefs. Berkeley: UCP.

C.W. Mills (1958). The Sociological Imagination: Oxford: OUP.

A. Giddens: Sociology. Cambeidge: Policy Press.

D. Grusky (ur.) (2004). Social Stratification. Boulder: Westview.

M. Schneider (2006). A Theory Primer. Lanham: Rowman.

E.C. Cuff in D.W. Francis (2004). Perspectives in Sociology. London: Routledge.

Cilji in kompetence:

Seznanjanje z novimi in ponovno uveljavitvijo klasičnih pristopov v s sociološkim diskurzom; dojemanje razlik v znanstveni plodnosti posameznih pristopov pri razjasnjevanju strukture in razvoja človeške družbe, človeštva in posameznih družbenih pojavov. V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva.

Objectives and competences:

Students acquaint themselves with the new and renewed classic approaches within the sociological discourse; comprehension of differences with scientific fruitfulness of individual approaches for explanations of structure and progress of human society, humankind and individual social phenomena. Content thematization includes historical and cross-cultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

Študenti poznajo temeljne teoretske pristope uveljavljene v današnji sociologiji, jih razumejo, analizirajo in kritično interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

The students are familiarized with basic theoretical approaches established in contemporary sociology. Student analyse them and critically interpret them in historical and cross-cultural perspective. They analyse basic sociological categories and reflect upon them in guided discussion and written form; they collect and use information, have the ability to process them in analytical fashion, and connect them with social reality. They evaluate the congruity of theoretical concepts and life processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje.

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflective learning

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

- Aktivna participacija in seminarsko delo
- Pisna naloga
- Pisni izpit

25
25
50

Type (examination, oral, coursework, project):

- Active participation and seminar work
- Written paper
- Written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

FLERE, Sergej, RUTAR, Tibor. *Why do political elites fracture? : the unusual case of the Yugoslav communist elite. The Journal of historical sociology.* 2021, vol. 34, iss. 4, str. 652-664. ISSN 0952-1909. DOI: 10.1002/johs.12340. [COBISS.SI-ID 93587203]

FLERE, Sergej, KLANJŠEK, Rudi. *Analiza razpada Jugoslavije v luči nacionalizma : kako sta kontinuiteta nacionalističnih prerokanj etničnih političnih elit in etnično podjetništvo uničila večnacionalno Jugoslavijo.*

1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, **2019**. VI, 361 str., avtorj. sl. ISBN 978-961-286-295-4, doi: 10.18690/978-961-286-295-4. [COBISS.SI-ID 97119745]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

2 Religija in moderna družba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Religija in moderna družba
Subject Title:	Religion and contemporary society

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Sergej Flere

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

• Sociološki pojem religije in religioznosti komponente religioznosti • Religija v sodobnem času: sekularizacija, novodobna duhovnost, fundamentalizem • Družbeno marginalna religioznost • Razmerje med religijo in drugimi družbenimi pojavi (družina, politika, delinkventnost, spol) • Pristopi k raziskovanju religioznosti posameznika. • Psihološki temelji religioznosti. • Religioznost in socializacija; religioznost v teku življenjski tazdobij. • Tipologije religioznosti. • Religioznost skozi življenjski cikel posameznika. • Značilnosti in interpretacije verskih izkustev. • Psihološki vidiki spreobrnitve (konverzije).. • Religija in (duševno) zdravje.	• Sociological notion of religion and religiosity; components of religiosity • Religion at present time: secularization, new age spirituality and fundamentalism • Socially marginal religion • Relationship between religion and other social phenomena (family, politics, state, delinquency, gender) • Perspectives in the research of individual's religiosity. • Psychological foundations of religiosity. • Religiosity and socialization. • Typologies of religiosity. • Religiosity and socialization; Religiosity over the life span. • Typologies of religiosity • Characteristics and interpretations of religious experiences. • Psychological aspects of conversion. • Religion and (mental) health.
--	---

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Aldridge (2000): Religion in Contemporary World: A Sociological Introduction, Polity.

Clarke (2011): The Oxford handbook of the sociology of religion. Oxford: OUP.

Eliade, Mircea (1996): Zgodovina religioznih verovanj in idej. DZS, Ljubljana.

Flere (2005): Religija, družba, posameznik, Maribor: Pef.

Hamilton (1999): Sociology of Religion, Polity.

Hood, R. W. Jr, Spilka, B, Hunsenber, B. in Gorusch, R. (1996): *The Psychology of Religion*. An Empirical Approach. New York: Guilford Press.

Ling, Trevor (1966): A History of Religion East and West: London, Routledge.

Pergament, K.I. (2003): *The Psychology of Religion and Coping*. New York: The Guildford Press.

Petrowsky in Zellner (2005). Sects, Cults and Spiritual Communities. London: Praeger.

Smith, Huston (1996): Svetovne religije. Založba Obzorja, Maribor.

Smrke, Marjan (2000): Svetovne religije. FDV, Ljubljana.

Turner (2001): Religion and Social Theory, London: Sage.

Wulff, D. M. (1991): *Psychology of Religion*. New York: John Wiley & Sons.

Cilji:

- Seznaniti študente z osnovnimi pojmi o verskem življenju in religiji, posebej v sociološkem kontekstu
- Seznanitev s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju psihologije religije

Objectives:

- To acquaint students with basic concepts of religious life and religion, particularly in the sociological context.
- Acquaintance with basic theoretical perspectives within the psychology of religion

• seznanitev študenta z empiričnimi raziskavami in metodami raziskovanja na področju religioznosti • razumevanje osebnostne pogojenosti religioznosti • razumevanje psiholoških funkcij religioznosti • sposobnost kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih z religijo. • Seznanitev z najpomembnejšimi svetovnimi religijskimi tradicijami z vidika različnih dimenzij religioznosti • razumevanje širše umeščenosti in vloge religije v različnih kulturnih kontekstih • sposobnost samostojne primerjalne analize religijskih tradicij.	• acquaintance with empirical research and research methods on the field of religiosity • understanding personal backgrounds of religiosity • understanding psychological functions of religiosity • ability of critical thinking and opinion formation regarding the questions of religiosity. • Acquaintance with world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity • understanding the wider role of religion in different cultural contexts • capability of independent comparative analysis of different religious traditions.
---	---

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: • Študent je seznanjen in razume vlogo religije v sodobni družbi. • Študent je seznanjen s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju psihologije religije • študent pozna in razume psihološka ozadja in funkcije religije in religioznosti • študent je seznanjen z najbolj odmevnimi in najnovejšimi raziskavami na področju psihologije religije • Študent bo seznanjen z najpomembnejšimi svetovnimi religijskimi tradicijami z vidika različnih dimenzij religioznosti • razumel bo širšo družbeno umeščenost in vlogo religije v različnih kulturnih kontekstih • študent bo sposoben samostojne primerjalne analize religijskih tradicij.	Knowledge and Understanding: • Knows and understands the nature of religion in contemporary society. • Student is acquainted with basic theoretical perspectives within the psychology of religion • student understands psychological backgrounds and functions of religion and religiosity • student is acquainted with most influential and up-to-date research on the field of psychology of religion. • Student will be acquainted with world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity • student will understand wider role of religion in different cultural contexts • student will be capable of independent comparative analysis of different religious traditions.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost opravljanja nalog v pojasnjevanju religije, vrst religij v sodobnem času. • Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo raziskovalnih metod, uporaba IT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to carry out tasks in explanation and illumination of religion, types of religion in the contemporary era. • Capability of individual research and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, branje in tolmačenje virov, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, reflektivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, reading and comprehension of sources, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt).		Type (examination, oral, coursework, project):
• Seminarska naloga • Pisni izpit	25% 75%	• Written paper • Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. FLERE, Sergej. The hot Vojvodina summer of 1988 : did Vojvodinians seek to overthrow their government?. Nationalities papers : the journal of nationalism and ethnicity. 2023, str. 1-17. ISSN 0090-5992. DOI: 10.1017/nps.2023.51. [COBISS.SI-ID 162666243]
2. FLERE, Sergej, KLANJŠEK, Rudi. *The rise and fall of socialist Yugoslavia : elite nationalism and the collapse of a federation*. Lanham [etc.]: Lexington Books, cop. **2019**. XXVII, 335 str., tabele, graf. prikazi. ISBN 978-1-4985-4196-1. [COBISS.SI-ID 24751368] kategorija: **2A** (Z, A'', A', A1/2); tip dela je verificiral OSICD točke: 80, št. avtorjev: 2

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

3 Primerjalna religiologija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Primerjalna religiologija
Subject Title:	Comparative religion

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Miran Lavrič

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

• Pregled in primerjava temeljnih socioloških, antropoloških, psiholoških, filozofskih in teoloških pristopov k preučevanju religije. • Primerjalna analiza mitske, ritualne, izkustvene, etične, doktrinarne, materialne in socialne dimenzije pomembnejših verskih tradicij: ○ hinduizma, ○ budizma, ○ konfucianizma, ○ daoizma, ○ sikhizma, ○ džainizma, ○ zoroastrizma, ○ judaizma, ○ krščanstva, ○ islama, ○ novih religijskih gibanj.	• Review and comparison of basic sociological, anthropological, psychological, philosophical, and theological approaches to the study of religion. • Comparative analyses of mythic, ritual, experiential, ethical, ideological, material and social dimension of world's most important religious traditions: • Hinduism, • Buddhism, • Confucianism, • Taoism, • Sikhism, • Jainism, • Zoroastrianism, • Judaism, • Christianity, • Islam, • New religious movements.
---	---

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Eliade, Mircea (1996): Zgodovina religioznih verovanj in idej. DZS, Ljubljana.

Kripal, Jeffrey (2014): Comparing Religions. Wiley-Blackwell, New Jersey.

Ling, Trevor (1966): A History of Religion East and West: London, Routledge.

Patridge, C. in drugi (2009). Verstva sveta. Mladinska knjiga, Ljubljana.

Smith, Huston (1996): Svetovne religije. Založba Obzorja, Maribor.

Smrke, Marjan (2000): Svetovne religije. FDV, Ljubljana.

Cilji:

- Poglobljeno poznavanje najpomembnejših svetovnih religijskih tradicij z vidika različnih dimenzij religioznosti
- Poglobljeno razumevanje širše družbene umeščenosti in vloge religije v različnih kulturnih kontekstih
- Sposobnost samostojne primerjalne analize religijskih tradicij.
- Sposobnost kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih z religijo.

Objectives:

- In-depth knowledge of world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity
- In-depth understanding the wider role of religion in different cultural contexts
- Capability of independent comparative analysis of different religious traditions
- Ability of critical thinking and opinion formation regarding the questions of religiosity.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent bo seznanjen z najpomembnejšimi svetovnimi religijskimi tradicijami z vidika različnih dimenzij religioznosti

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student will be acquainted with world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity

• Študent je seznanjen in razume vlogo posameznih svetovnih religij v različnih kulturnih kontekstih. • Študent bo sposoben samostojne primerjalne analize religijskih tradicij. • Študent bo sposoben kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih z religijo.	• Knows and understands the role of world religions in different cultural contexts. • Student will be capable of independent comparative analysis of different religious traditions. • Student will be capable of critical thinking and opinion formation regarding the questions of religiosity.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost opravljanja nalog v pojasnjevanju religije, vrst religij v sodobnem času. • Splošna družboslovna razgledanost. • Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to carry out tasks in explanation and illumination of religion, types of religion in the contemporary era. • Widened general knowledge about the social world. • Capability of independent search and use of different sources, collecting information, critical analysis of read sources, writing and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, individualne konzultacije, branje in tolmačenje virov, individualne naloge, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, individual consultations, reading and comprehension of sources, individual work, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /		Assessment:
Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt). • Seminarska naloga • Pisni izpit	50% 50%	Type (examination, oral, coursework, project): • Written paper • Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. LAVRIČ, Miran, KORŽE, Vanesa, KLANJŠEK, Rudi. Religiosity and substance use among youth in Southeast Europe : the importance of god as the strongest protective religious dimension. *Journal of drug issues*. July 2023, vol. 53, iss. 3, str. 359-374. ISSN 0022-0426. DOI: 10.1177/00220426221121123. [COBISS.SI-ID 119777795]
2. LAVRIČ, Miran. Mladi in religija v severovzhodni Sloveniji po letu 2000 : sekularizacijske težnje in relativno vztrajanje institucionalne religioznosti. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*, ISSN 1580-8122. [Tiskana izd.], 2019, letn. 19, št. 1, str. 257-275, graf. prikazi. <http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2019-1-08-Lavric%20%28scopus%29.pdf>, doi: 10.32874/SHS.2019-08. [COBISS.SI-ID 25024776]

3. LAVRIČ, Miran, FRIŠ, Darko. Institucionalna in zasebna religioznost v severovzhodni Sloveniji : primerjalna analiza slovenskih regij po letu 1969. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*, ISSN 1580-8122. [Tiskana izd.], 2018, letn. 18, št. 1, str. 41-60, 323. <http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/revija/shs-2018-1>. [COBISS.SI-ID 1535365]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

4 Izbrane teme iz sociologije globalizacije

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izbrane teme iz sociologije globalizacije
Subject Title:	Selected themes from Sociology of Globalisation

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Rudi Klanjšek

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Študent na gradi na razumevanju procesa globalizacije, tj. »življenja prek razdalj« preko preučitve temeljnih

Content (Syllabus outline):

Students are encouraged to deepen their understanding of what is widely known under the often used and misused

teoretskih pristopov. Soočeni so s problemom definicije samega koncepta in dilemami, ki se tozadevno pojavljajo.

Preučujejo in spoznavajo pojme kot so:

- kapitalistični svetovni sistem,
- svetovna družba tveganja,
- globalizacija,
- globalna kultura,
- globalna ekonomija
- svetovna politika

II) Natančneje se seznanijo z dilemami in problemi, ki jih je v družbeno realnost prinesel proces globalizacije:

- globalizacija in spremembe na trgu dela
- globalizacija in dohodkovna neenakost
- globalizacija in vprašanje kulturnega poenotenja
- globalizacija in vprašanje nacionalne države
- globalizacija in okolje
- globalizacija – rast – razvoj – napredek

term of globalization. They are confronted with problems that surround the definition of the term.

Students study and examine following concepts/ideas that can be located in the realms of:

- capitalistic world order
- world risk society
- global culture
- global economy
- global politics

II) They become more familiar with the dilemmas and problems brought about by the process of globalization in the social reality:

- globalization and changes in the labor market
- globalization and income inequality
- globalization and the issue of cultural unification
- globalization and the issue of the national state
- globalization and the environment
- globalization – growth – development - progress

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1) Beck, Ulrich. 2003. Kaj je globalizacija?: zmote globalizma - odgovori na globalizacijo. Ljubljana: Krtina.
- 2) Svetličič, Marjan. 2004. Globalizacija in neenakomeren razvoj v svetu. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- 3) Mlinar, Zdravko. 1994. Individuacija in globalizacija v prostoru. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
- 4) Rizman, Rudi. 2008. Globalizacija in avtonomija. Prispevki za sociologijo globalizacije. Ljubljana: Razprave FF.

Dodatni viri:

- 5) Martin Hans-Peter, Schumann Harald. 1997. Pasti globalizacije. Ljubljana: Co Libri.
- 6) Soros, George. 1999. Kriza globalnega kapitalizma. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- 7) Bauman, Zygmunt. 2002. Tekoča moderna. Ljubljana: *cf.
- 8) Held, David, McGrew, Anthony. 2002. Globalization/Anti-Globalization. Cambridge: Polity.
- 9) Novo izdana literatura in relevantni znanstveni članki (določa se sproti).

Cilji:

- Seznaniti študente z osnovnimi družboslovnimi in sociološkimi teoretičnimi stališči in pojmi, ki se pojavljajo znotraj globalizacijskega diskurza.
- Ozavestiti študente o globalnih problemih, ki zahtevajo nadnacionalno sodelovanje in napore (revščina, kriminal, onesnaženje, izčrpanje naravnih virov).

Objectives:

- To acquaint students with basic social and sociological perspectives and terms that are most frequently brought up and discussed inside the globalization discourse.
- Build and strengthen student awareness of global problems that require transnational cooperation and efforts (poverty, criminal, degradation of environment and depletion natural resources).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume:
 - značaj sodobne, globalne družbe,
 - procese, ki jo oblikujejo,
 - probleme in dileme, ki so se pojavili in s katerimi se globalna družba sooča

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost dojemanja družbenih sprememb, njenih vzorcev in svetovnih trendov.
- Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands:
 - Character of the global society
 - Processes that shape it
 - Problems and dilemmas that surfaced with the coming of a "global village".

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to comprehend the idea of social change, its pattern and consequences of current world trends.
- Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives in a global village, to have critical stance to different views.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna metoda
- A/V prezentacije
- Skupinsko delo – diskusije
- Branje in tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

- Frontal method
- A/V presentations
- Work in groups – group discussions
- Reading and comprehension of sources

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

- Pisna naloga
- Pisni izpit

50

50

Type (examination, oral, coursework, project)

- Written paper
- Written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

LAVRIČ, Miran, SENJKOVIĆ-BURCAR, Reana, KLANJŠEK, Rudi. *Implementation and enforcement of EU rules in South East Europe*. V: GORDY, Eric (ur.), EFENDIĆ, Adnan (ur.). *Meaningful reform in the Western Balkans : between formal institutions and informal practices, (Interdisciplinary studies on Central and Eastern Europe, ISSN 1661-1349, vol. 22)*. Bern [etc.]: P. Lang. cop. **2019**, str. 65-83, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID 24339720]

FLERE, Sergej, KLANJŠEK, Rudi. *The rise and fall of socialist Yugoslavia : elite nationalism and the collapse of a federation*. Lanham [etc.]: Lexington Books, cop. **2019**. XXVII, 335 str., tabele, graf. prikazi. ISBN 978-1-4985-4196-1. [COBISS.SI-ID 24751368]

KLANJŠEK, Rudi, DEŽELAN, Tomaž, URŠIČ, Matjaž, NACEVSKI, Katja, VOMBERGAR, Nina. *Potrošnja in nakupovalni vzorci*. V: LAVRIČ, Miran (ur.), et al. *Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. **2021**, str. 303-325,

graf. prikazi. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/575>, doi: 10.18690/978-961-286-475-0.
[COBISS.SI-ID 66338051]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

5 Poglavja iz ekonomskega razvoja in družbenih neenakosti

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Poglavja iz ekonomskega razvoja in družbenih neenakosti
Subject Title:	Chapters from Economic Development and Social Inequalities

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Rudi Klanjšek

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Sociološki pogled - determinante ekonomskega razvoja, modeli razvoja v okviru klasične teorije modernizacije.

- Sociological view - determinants of the economic development, models of growth inside the classical modernization theory.

- Zakaj ekonomski razvoj – ideja napredka in ekonomski razvoj, hierarhija potreb. - Faze ekonomskega razvoja. - Problem delitve – teoretski pristopi (individualistični-kolektivistični pristopi, funkcionalistični, in konfliktni pogledi). - Ideja enakih možnosti, socialna mobilnost, sistemi stratifikacije, pojem meritokracije – mit ali realnost sodobnih družb. - Pogledi na revščino. - Sistemi blaginje – tipi, vzroki, prihodnost. - Mednarodne primerjave. - Mere neenakosti, dileme pri merjenju in ugotavljanju neenakosti.	- Why economic growth – idea of progress and economic growth, hierarchy of needs. - Phases of economic growth - Division of wealth – is inequality a problem – theoretical perspectives (individualism-collectivism, functional vs. conflict perspectives). - The Idea of equal opportunities, social mobility, stratification systems, the idea of meritocracy – myth or reality? - Problem of poverty – perspectives - Systems of welfare – models, causes and future - International comparisons – facts and data - Measures of inequality, methodological and conceptual dilemmas.
---	---

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1) Mills Wright, Charles. 1965. Elita oblasti. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- 2) Taylor-Gooby, Peter. 1991. Social change, social welfare and social science. New York: Harvester Wheatsheaf.
- 3) Schiller, Bradley R. 2001. The economics of poverty and discrimination. New Jersey: Prentice Hall, cop. 2001.
- 4) Butler, Tim, Watt, Paul. 2007. Understanding social inequality: London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE.
- 5) Glas, Miroslav. 1991. Razdelitev in neenakost: empirični vidiki. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- 6) Novak, Mojca. 1997. Razvoj evropskih modelov države blaginje. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo: Institut Republike Slovenije za socialno varstvo.
- 7) Druga relevantna (novo izdana) znanstvena literatura in znanstveni članki.

Cilji:

- Seznaniti študente s pogledi in dilemami, ki se pojavljajo v kontekstu razprav o ekonomskem razvoju, napredku, družbeni (ne)enakosti in revščini.
- Razviti sposobnost kritične evalvacije posameznih pogledov na delitev/neenakost/revščino preko branja tozadevno relevantnih virov in analize empiričnih podatkov/mednarodnih primerjav in longitudinalnih študij.

Objectives:

- To acquaint students with sociological perspectives that deal with the issues of economic development, progress, social inequality, and poverty.
- Through logical reading of relevant texts, and data research build and strengthen student ability to critically evaluate various perspectives that deal with distribution/inequality/poverty in contemporary society.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume:
 - problem delitve v kontekstu sodobne, tržne ekonomije,
 - razredno strukturo sodobnih družb,
 - faktorje in vzroke za družbene neenakosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands:
 - The problem of distribution in the context of modern market/capitalistic economy.
 - Class structure of modern society.

○ idejo in (dis)funkcije države blaginje Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost dojemanja vzorcev in vzrokov za nastanek in obstanek družbenih neenakosti. • Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo.	○ Factors and causes of inequality and poverty ○ Idea and (dis)functions of the welfare state. Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to comprehend the patterns and causes for the formation of social inequalities. • Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives in a global village, to have critical stance to different views.
--	---

Metode poučevanja in učenja:

• Frontalna metoda • A/V prezentacije • Skupinsko delo – diskusije • Branje in tolmačenje virov
--

Learning and teaching methods:

• Frontal method • A/V presentations • Work in groups – group discussions • Reading and comprehension of sources

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project)
• Pisna naloga • Ustni izpit	50 50	• Paper • Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLANJŠEK, Rudi. Sociološke dimenzije prekarnosti : o vzrokih, posledicah in rešitvah. V: POGLAJEN, Črt (ur.), KOSTEVC, Črt (ur.), DERNOVŠČEK HAFNER, Nataša (ur.). Prekarnost in družbena negotovost : interdisciplinarni pogledi na prekariat, (Zbirka Maksima). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, Založništvo. 2018, str. 152-168, portret, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID 23854088]

KLANJŠEK, Rudi, NATERER, Andrej. Zdravje in dobro počutje. V: LAVRIČ, Miran (ur.), et al. Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani, **2021**. Str. 195-213, graf. prikazi. ISBN 978-961-286-480-4, ISBN 978-961-7128-02-4

KLANJŠEK, Rudi, DEŽELAN, Tomaž, VOMBERGAR, Nina. Zaposlovanje in podjetništvo. V: LAVRIČ, Miran (ur.), et al. Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 2021, str. 117-162, graf. prikazi.
<https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/575>, doi: 10.18690/978-961-286-475-0. [COBISS.SI-ID 66167811]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

6 Teme iz sociološkega preučevanja spolov v sodobnih družbah

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Teme iz sociološkega preučevanja spolov v sodobnih družbah
Subject Title:	Themes in Sociological Perspectives on Gender in contemporary Societies

Študijski program	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme	Study field	Year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Suzana Košir

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenski/ Slovene in/ali angleški/English

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/ Slovene in/ali angleški/English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Pregled temeljnih socioloških, antropoloških, psiholoških in interdisciplinarnih konceptov preučevanja spolov Družbena konstrukcija spolov Sociološko razumevanje spolne raznolikosti Pregled in primerjava spolov v postmodernističnih družbah in večspolnih kulturah Preučevanje spolov skozi različne sociološke dimenzije: - Spol in socializacija - Spol in deviantnost - Spol in izobraževanje - Spol in religija - Spol in zdravje - Spol in mediji •

Content (Syllabus outline):

< An overview of the basic sociological, anthropological, psychological, and interdisciplinary concepts of gender and gender studies The social construction of gender A sociological understanding of gender diversity An overview and comparison of gender in postmodernist societies and multiple gender cultures Examining gender through different sociological dimensions: - Gender and socialization - Gender and deviance - Gender and education - Gender and religion - Gender and health - Gender and media • .

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Fausto-Sterling, A. (2014). <i>Biološki/družbeni spol</i>. Biologija v družbi. Ljubljana: Krtina Beauvoir, S. (2013). <i>Drugi spol I</i>. Ljubljana: Krtina. Beauvoir, S. (2013). <i>Drugi spol II</i>. Ljubljana: Krtina. Jogan, M. (2014). <i>Sociologija in seksizem</i>. FDV: Ljubljana. Todd, M. (2021). <i>Sexualities & Society. An Introduction</i>. UK: Sage. Fitzgerald, K. J., in Grossman, K. L. (2021) <i>Sociology of Sexualities</i>. UK: Sage Alsop, R., Fitzsimons, A. in Lennon, K. (2002). <i>Theorizing Gender</i>. USA: Polity Press Winkel, H., in Pofel, A. (2021). <i>Multiple Gender Cultures, Sociology, and Plural Modernities</i>. USA: Routledge. Messerschmidt, J. W., Martin, P. Y., Messner, M. A., Connell, R. (2018). <i>Gender Reckonings: New Social Theory and Research</i>. NY University Press: NY. (Aktualizacija študijskih virov bo opravljena vsako študijsko leto.)
--

Cilji:

- Spoznavanje s temeljnimi socioloških, antropoloških, psiholoških, histtoričnih in interdisciplinarnih konceptov preučevanja spolov - Razumevanje družbene konstrukcije spolov skozi različne družbe - razumevanje in kritična percepcija spolne raznolikosti - analiziranje in interpretacije različnih empiričnih raziskav spolov v

Objectives:

- Introduce to the basic sociological, anthropological, psychological, historical, and interdisciplinary concepts of gender studies - Understanding the social construction of gender through different societies - Understanding and critical perception of gender diversity - Analysing and interpretation of various empirical studies of gender in postmodern societies and multi-gender cultures
--

postmodernističnih družbah in večspolnih kulturah - razumevanje spolov skozi sociološke dimenzije socializacije, medijev, deviantnosti, zdravja, izobraževanja, religije ...	understanding gender through the sociological dimensions of socialization, media, deviance, health, education, religion...
---	---

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: Študenti: - poznajo temeljne sociološke, antropološke, psihološke, historične in interdisciplinarne koncepte preučevanja spolov - analizirajo temeljne spolne raznolikosti in spolnih kategorij - kritično razpravljajo o tekstovnem gradivu v razredu in delu v majhnih skupinah - analizirajo svoje in tuje predpostavke ter ocenijo ustreznost kontekstov pri predstavitvi stališča - komunicirajo, organizirajo in sintetizirajo informacije iz različnih virov za doseganje določenega namena Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, - zmožnost zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, - ustrezna uporaba IKT v predstavitev, - kritična analiza in sinteza, refleksija prebranih virov, - vključevanje v timsko delo, - pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding: Students - know the basic sociological, anthropological, psychological, historical, and interdisciplinary concepts of gender studies - analyze fundamental gender diversity and gender categories - critically discuss text material in class and in small groups - analyze their own and other people's assumptions and assess the relevance of contexts when presenting their point of view communicate, organize and synthesize information from different sources to achieve a specific purpose Transferable/Key Skills and other attributes: - Ability to independently search and use resources, - the ability to collect information using sociological methods, - appropriate use of ICT in presentations, - critical analysis and synthesis, reflection of the sources read, - involvement in teamwork, - written and oral communication skills.
--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualno delo študentov (pisni izdelki in prezentacije), sodelovalno učenje, obrnjeno učenje, problemsko učenje, projektno delo.
--

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work (essay writing and presentations), flipped learning, problem-based learning, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.
--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt).		Type (examination, oral, coursework, project):
- Seminarska naloga - Pisni izpit	50%	- Written paper - Written exam
	50%	

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KOŠIR, Suzana, LAKSHMINARAYANAN, Radhika. Do visual constructs in social science textbooks evince gender stereotypes and bias? : a case study from India. Gender and education. 2023, vol. 35, no. 1, str. 69-88, ilustr. ISSN 0954-0253. https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09540253.2022.2144626?needAccess=true, DOI: 10.1080/09540253.2022.2144626. [COBISS.SI-ID 132241411] 2. KOŠIR, Suzana, ASLAN, Mehmet, LAKSHMINARAYANAN, Radhika. Application of school attachment factors as a strategy against school dropout : a case study of public school students in Albania. Children and youth services review. Sep. 2023, vol. 152, [art. no.] 107085, str. 1-9, ilustr. ISSN 0190-7409. DOI: 10.1016/j.chilyouth.2023.107085. [COBISS.SI-ID 158273283] 3. LAKSHMINARAYANAN, Radhika, KOŠIR, Suzana. Teachers' impact on the implementation of human rights education in international Indian schools in Kuwait. International journal of sociology of education. 2023, vol. 12, no. 2, str. 168-200. ISSN 2014-3575. https://hipatiapress.com/hpjournals/index.php/rise/article/view/11827/4157, DOI: 10.17583/rise.11827. [COBISS.SI-ID 156832259]
--

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

7 Politika in sodobna družba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Politika in sodobna družba
Course title:	Politics and modern society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Andrej Kirbiš

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Prerequisites for acceding the course:

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Vsebina:

Družbena plat političnega življenja

Razumevanje politike, politične participacije, politične kulture, vrednot in stališč

Mikro-, mezo- in makro dejavniki političnega življenja

Institucionalne ureditve

Politični sistemi

Državlanski model politične participacije

Politična alienacija

Longitudinalne spremembe politične participacije in politične kulture v sodobnih družbah

Meddržavna primerjave političnega življenja

Vzorci politične participacije in politične kulture v postkomunističnih družbah

Primerjava zahodnih in postsocialističnih družbah

Politika na Balkanu

Odnos med razvitostjo, političnimi institucijami, vrednotami in vedenjem

Teorija človekovega razvoja, politične, vedenjske in kulture spremembe

Mediji in politika

Mladi in politika

Spol in politika

Politična socializacija

Evropska unija

Legitimnost političnih sistemov

Politika v Sloveniji

Content (Syllabus outline):

Social aspect of political life

Understanding of politics, political participation, political culture, values and attitudes

Micro-, meso- and macro determinants of political life

Institutional arrangements

Political systems

A Civic Voluntary Model of political participation

Political alienation

Longitudinal changes in political participation and political culture in contemporary societies

Cross-national comparisons of political life

Patterns of political participation and political culture in post-communist societies

Comparison of Western and post-socialist societies

Politics in the Balkans

The relationship between development, political institutions, values and behaviour

The theory of human development, political, behavioural and cultural change

Media and politics

Youth and politics

Gender and politics

Political socialization

The European Union

Legitimacy of the political systems

Politics in Slovenia

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

García-Albacete, G. (2014): *Young People's Political Participation in Western Europe Continuity or Generational Change*. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.

Barrett, M. D. in Zani, B. (2015). *Political and civic engagement: multidisciplinary perspectives*. New York; London: Routledge.

Welzel, C. (2013): *Freedom Rising: Human Empowerment and the Quest for Emancipation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kirbiš, A. (2017): *Politična kultura v postjugoslovanskih družbah*. Maribor: Kulturni center.

Haerpfer, C. W. in dr. (Ur.). (2009): *Democratization*. Oxford: Oxford University Press.

Hix, S. (2005): *The Political System of the European Union*. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan UK.

Drugi teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) literaturi, na katere tekom semestra opozori izvajalec predmeta.

Cilji in kompetence:

Poglobljeno seznaniti študente s teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi razlage politike

Razumevanje in kritična obravnava družbenih dejavnikov političnega življenja na mikro-, mezo- in makro ravni, med drugim socioekonomske razvitosti, ekonomskih, izobraževalnih in političnokulturnih virov, vloge spola, etnične in rasne pripadnosti, socialnega kapitala, politične socializacije v družini, šoli in v okviru spremljanja medijskih vsebin (televizija, internet, spletna socialna omrežja)

Seznanjenost in poglobljeno razumevanje posledic politične participacije in politične kulture za delovanje institucij in poznavanje državlanskega modela politične participacije

Seznanjenost z longitudinalnimi spremembami političnih sistemov, demokracije, politične participacije in politične kulture; sposobnost meddržavne primerjalne analize vsebin in razlage variabilnosti, vključno z postkomunističnimi v Evropi oz. na Balkanu

Sposobnost kritične interpretacije vsakdanjih razlag nezanimanja državljanov za politiko, politične apatije in alienacije

Kritična obravnava vloge političnih elit in institucij za družbeni razvoj in kvaliteto bivanja državljanov

Objectives and competences:

Students' in-depth knowledge of theoretical and empirical sociological approaches to explaining politics

Understanding and critical discussion of social determinants of political life at macro-, meso- and micro-level, including socioeconomic development, economic, educational and political-cultural resources, the role of gender, ethnic and racial minority status, social capital, political socialization in the family, school and exposure to media contents (television, internet, online social networks)

Knowledge and in-depth understanding of the consequences of political participation and political culture for the functioning of institutions, and understanding of the civic voluntary model of political participation

Knowledge of longitudinal changes in political systems, democracy, participation and political culture; the ability of the cross-national comparative analysis and explanation in variations, including of post-communist societies in European and in the Balkans

Ability to critically interpret everyday explanations of citizens' lack of interest in politics, of their political apathy and alienation

Critical understanding of the role of political elites and institutions for social development and the quality of citizens' living

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: Študent je seznanjen z različnimi teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi v okviru raziskovanja in razumevanja političnega življenja v moderni družbi Študent razume dejavnike političnega življenja na različnih ravneh družbe in je sposoben njihovega kritičnega ovrednotenja Študent je seznanjen in razume posledice politične participacije in politične kulture za delovanje institucij in za življenje v sodobnih demokracijah Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je usposobljen prepoznavati družbene vzorce in dejavnike političnega življenja, institucij, vedenj in orientacij Študente je usposobljen opravljanja nalog v okviru institucij, ki odločajo, sprejemajo ukrepe in razume proces tvorjenja politik (angl. <i>policies</i>) Študent je usposobljen kompetentne in državljansko aktivne države pri soočanju z aktualnimi družbeno-političnimi dogodki Študent je sposoben avtonomne državljanske države v okviru interakcije z deležniki družbeno-političnih procesov, vključno z odločevalci, političnimi institucijami, interesnimi skupinami, mediji in drugimi državljani
--

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding: The student is acquainted with various theoretical and empirical sociological approaches to examining and understanding political life in modern societies The student understands the determinants of political life at different levels of society and is able to critically evaluate them The student is acquainted and understands the consequences of political participation and political culture for the functioning of institutions and for living in contemporary democracies Transferable/key competences and other attributes: The student is trained to recognize social patterns and determinants of political life, institutions, behaviours and orientations Student is able to work within decision-making institutions and understands the process of policy making The student is competent in being an active citizen and in dealing with current socio-political events The student is capable of autonomous civic stance when interacting with stakeholders within social and political processes, including decision-makers, political institutions, interest groups, the media and other citizens

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarske vaje, branje in tolmačenje virov, individualne naloge, projektno delo, reflektivno poučevanje/učenje
--

Learning and teaching methods:

Lectures, tutorials, reading and comprehension of sources, individual work, project work, reflexive teaching/learning
--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Pisna seminarska naloga (izvirni znanstveni članek)	80 %	Written seminar paper (original scientific article)
Ustni izpit	20 %	Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

KIRBIŠ, Andrej, CUPAR, Tina, TAVČAR KRAJNC, Marina. Kulturni kapital, avtoritativni vzgojni stil in razvojni izidi mladih v meddržavni primerjalni perspektivi : analiza desetih držav Jugovzhodne Evrope. V: KIRBIŠ, Andrej (ur.), et al. Kulturna participacija mladih v Sloveniji in Evropi, (Zbirka Znanstvena monografija, ISSN 2630-1962, 016). 1. natis. Maribor: Kulturni center. 2021, str. 275-305, tabele. [COBISS.SI-ID 59605251]

KIRBIŠ, Andrej, LAMOT, Monika, JAVORNIK, Marija. The role of education in sustainable dietary patterns in Slovenia. Sustainability, ISSN 2071-1050, 2021, vol. 13, iss. 23, str. 1-14, ilustr. <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/23/13036>, doi: 10.3390/su132313036 . [COBISS.SI-ID 90130435]

KIRBIŠ, Andrej. The impact of educational habitus on subjective health and substance use and the moderating effect of gender : findings from a nationally representative study of Slovenian youth. Annales : anali za istrske in mediteranske študije, Series historia et sociologia, ISSN 1408-5348. [Tiskana izd.], 2020, letn. 30, št. 3, str. 469-484, tabele. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2020/12/ASHS_30-2020-3_KIRBIS.pdf, doi: 10.19233/ASHS.2020.31 . [COBISS.SI-ID 45987587]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

8 Zdravje in družba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zdravje in družba
Course title:	Health and society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Andrej KIRBIŠ

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

Slovensko / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovensko / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Prerequisites for acceding the course:

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Vsebina:

Sociološki pristopi raziskovanja zdravja, neenakosti v zdravju, bolezni, umrljivosti in v zdravstvenih stilih

Neoliberalizem in zdravje populacija

Ekonomске krize in zdravje

Dohodkovne in izobraževalne neenakosti v sodobnih družbah, zaposlitveni status, brezposelnost in zdravje

Socioekonomski status kot temeljni dejavnik neenakosti v zdravju

Ukrepi za soočanje z neenakostmi v zdravju

Dejavniki in posledice življenjskih slogov za zdravje

Diskriminacija, pravičnost in zdravje

Socialna opora, socialne vezi in zdravje

Uporaba medijev, interneta, spletnih socialnih omrežij in zdravje

Individualne lastnosti posameznika in zdravje

Rasne, etnične manjšine in zdravje

Objektivni in subjektivni kazalniki zdravja v Sloveniji v meddržavni primerjalni perspektivi

Biološki procesi/mehanizmi kot razlaga vpliv D. dejavnikov zdravja na potek bolezni

Biološke posledice neenakosti v zdravju

Duševno zdravje, etiketiranje in stigma

Zdravniki, zdravstveno osebje, zdravstveni sistem in zdravje

Perspektiva življenjskega poteka in zdravje

Spol, zdravje in umrljivost

Starost, zdravje, dobro počutje in kvaliteta bivanja

Družina in zdravje

Content (Syllabus outline):

The sociological approach to the study of health, illness, mortality and health-related behaviours (health lifestyles)

Neoliberalism and population health

Economic crises and health

Income and educational inequalities in modern societies, employment status, unemployment and health

Socio-economic status as a fundamental determinant of health inequalities

Policies on reducing inequalities in health

Determinants and consequences of health lifestyles

Discrimination, justice, inequity and health

Social support, social ties and health

Use of media, the internet, online social networks and health

Individual characteristics and health

Racial and ethnic minorities and health

Objective and subjective health indicators in Slovenia in cross-national comparative perspective

Biological processes/mechanisms explaining the impact of social determinants of health on disease, illness and sickness

The biological consequences of inequalities in health

Mental health, labelling and stigma

Doctors, health personnel, health system and health

Life course perspective and health

Gender, health and mortality

Age, health, well-being and quality of life

Family and health

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Marmot, M. in Wilkinson, R. G. (2005): *Social Determinants of Health* (2nd Edition). Oxford: Oxford University Press.

Buzeti, T. idr. (Ur.) (2001): *Neenakosti v zdravju v Sloveniji*. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje.

Arcaya, M., Arcaya, A. in Subramanian, S. (2015): *Inequalities in health: definitions, concepts, and theories*. Global Health Action, 8(0).

Wolfe, Barbara, Evans, William, Seeman, Teresa E. (2012): *The Biological Consequences of Socioeconomic Inequalities*. New York: Russell Sage Foundation.

Berkman, L. F. in Kawachi, K. (Ur.) (2000): *Social Epidemiology*. Oxford: Oxford University Press.

Drugi teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) literaturi, na katere tekom semestra opozori izvajalec predmeta.

Cilji in kompetence:

Poglobljeno seznaniti študente s teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi raziskovanja družbenih neenakosti v zdravju

Razumevanje in kritična obravnava družbenih dejavnikov zdravja na makro in mikro ravni, med drugim socioekonomska razvitost, ekonomski n izobraževalni dejavniki, spol, etnična in rasna pripadnost, doživljanjem diskriminacije, socialna opora in socialne vezi, uporaba medijev (vključno z internetom in spletnimi socialnimi omrežji), individualne lastnosti, dejavnika starosti in lastnosti družine za zdravje

Seznanjenost in poglobljeno razumevanje biološki procesov/mehanizmov kot razlaga vpliv D. dejavnikov zdravja na potek bolezni in bioloških posledic neenakosti v zdravju

Sposobnost kritične interpretacije koncepte duševnega zdravja, etiketiranja in stigme

Razumevanje perspektive življenjskega poteka za razlago zdravstvenih neenakosti

Kritična obravnava vloge zdravnika, zdravstvenega osebja in zdravstvenega sistema za razumevanje neenakosti v zdravju

Objectives and competences:

Students' in-depth knowledge of theoretical and empirical sociological approaches to researching social inequalities in health

Understanding and critical discussion of social determinants of health at macro and micro level, including socioeconomic development, economic and educational factors, gender, ethnic and racial status, experience of discrimination, social support and social ties, use of media (including the Internet and online social network sites), individual characteristics, age and family characteristics as determinants of health

Understanding and in-depth knowledge of biological processes/mechanisms as an explanation of the impact of social determinants on disease/illness and the biological consequences of health inequalities

Ability to critically interpret the concepts of mental health, labelling and stigma

Understanding of life-course for explaining health inequalities

Critical understanding of the role of doctors, medical personnel and the health system for understanding health inequalities

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent je seznanjen z različnimi teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi v okviru raziskovanja neenakosti v zdravju

Študent razume dejavnike zdravja na različnih ravneh družbe in je sposoben kritične obravnave doprinosa različnih dejavnikov k zdravju

Študent pozna pomen dohodkovnih in izobraževalni neenakosti za neenakosti v zdravstvenih izidih

Študent kritično interpretira družbeno pogojenost življenjskih stilov v okviru njihovega doprinosa k neenakostim v zdravju in je seznanjen z biološkimi procesi/mehanizmi v okviru pojasnjevanja zdravja, in bolezni in z biološkimi posledicami neenakosti v zdravju

Študent razume in kompetentno obravnava vlogo zdravnika, zdravstvenega osebja in zdravstvenega sistema za razumevanje neenakosti v zdravju

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent je usposobljen prepoznavati družbene vzorce in dejavnike neenakosti v zdravju, bolezni, umrljivosti in zdravstvene obravnave

Zmožnost opravljanja nalog v okviru pojasnjevanja neenakosti v zdravstvenih izidih

Študent je usposobljen razumevanja družbene pogojenosti zdravih življenjskih stilov

Študent je usposobljen kompetentnega ravnanja pri soočanju z dejavniki zdravja in tveganih vedenj

Študent je sposoben avtonomnega delovanja v okviru zdravstvenega in socialnega sistema in obravnava njunih vlog pri ohranjanju in zmanjševanju neenakosti v zdravju

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student is knowledgeable of different theoretical and empirical sociological approaches in analyses of health inequalities

The student understands the determinants of health at different levels of society and is able to critically examine the contribution of various factors to health

The student is familiar with the importance of income and educational inequalities for explaining inequalities in health outcomes

The student critically interprets the social conditionality of healthy lifestyles and their contribution in health inequalities and is acquainted with biological processes/mechanisms for explaining health and illness and with the biological consequences of health inequalities

The student understands and is competent in analysing the role of doctors, health care organizations and medical personnel for explaining health inequalities

Transferable/key competences and other attributes:

The student is trained to recognize social patterns and determinants of inequalities in health, illness, mortality and health-care access and treatment

The ability to perform tasks in explaining inequalities in health outcomes

The student is qualified for applied use of social conditioning of healthy lifestyles

The student has ability to act competently in dealing with health determinants and risk factors

The student is able to act independently and autonomously within medical and social system and examine their roles in preserving and reducing health inequalities

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarske vaje, branje in tolmačenje virov, individualne naloge, projektno delo, reflektivno poučevanje/učenje

Learning and teaching methods:

Lectures, tutorials, reading and comprehension of sources, individual work, project work, reflexive teaching/learning

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Pisna seminarska naloga (izvirni znanstveni članek)	80 %	Written seminar paper (original scientific article)
Ustni izpit	20 %	Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

KIRBIŠ, Andrej, CUPAR, Tina, TAVČAR KRAJNC, Marina. Kulturni kapital, avtoritativni vzgojni stil in razvojni izidi mladih v meddržavni primerjalni perspektivi : analiza desetih držav Jugovzhodne Evrope. V: KIRBIŠ, Andrej (ur.), et al. Kulturna participacija mladih v Sloveniji in Evropi, (Zbirka Znanstvena monografija, ISSN 2630-1962, 016). 1. natis. Maribor: Kulturni center. 2021, str. 275-305, tabele. [COBISS.SI-ID 59605251]

KIRBIŠ, Andrej, LAMOT, Monika, JAVORNIK, Marija. The role of education in sustainable dietary patterns in Slovenia. Sustainability, ISSN 2071-1050, 2021, vol. 13, iss. 23, str. 1-14, ilustr. <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/23/13036>, doi: 10.3390/su132313036 . [COBISS.SI-ID 90130435]

KIRBIŠ, Andrej. The impact of educational habitus on subjective health and substance use and the moderating effect of gender : findings from a nationally representative study of Slovenian youth. Annales : anali za istrske in mediteranske študije, Series historia et sociologia, ISSN 1408-5348. [Tiskana izd.], 2020, letn. 30, št. 3, str. 469-484, tabele. https://zdpj.si/wp-content/uploads/2020/12/ASHS_30-2020-3_KIRBIS.pdf, doi: 10.19233/ASHS.2020.31 . [COBISS.SI-ID 45987587]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

9 Staranje in družba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Staranje in družba
Subject Title:	Aging and Society

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Danijela Lahe

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

Slovenščina/slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Prerequisites for acceding the course:

None.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Conditions for prerequisites:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade

Vsebina:

Teoretično-metodološki pristopi socialne gerontologije
Raziskave v socialni gerontologiji
Sodobne teorije staranja
Demografija, globalizacija in staranje
Ekonomske posledice staranja
Politika varovanja in skrbi za starejše ljudi
Aktivno staranje in kakovost življenja
Starost, družba in okolje (upokojitev)
Dejavniki neenakosti v procesu staranja
Staranje in družinske vezi
Staranje in izobraževanje
Pravni in etični vidiki staranja
Diskriminacija v procesu staranja
Uporaba medijev, interneta, spletnih socialnih omrežij in staranje
Staranje in migracijski procesi
Zdravje in bolezen pri staranju
Staranje, odvisnost in neformalna oskrba
Staranje in medicinska tehnologija
Staranje in konec življenja

Content (Syllabus outline):

Theoretical-methodological approaches of social gerontology
Research in social gerontology
Contemporary aging theories
Demography, globalization and aging
The economic consequences of aging
A policy of protecting and caring for older people
Active aging and quality of life
Age, company and environment (retirement)
Determinants of inequality in the aging process
Aging and family ties
Aging and education
Legal and ethical aspects of aging
Discrimination in aging
Use of media, the Internet, online social networks and aging
Aging and migration
Health and aging
Aging, addiction and informal care
Aging and medical technology
Aging and end of life

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Baars, J, in dr. (2013): Ageing, meaning and social structure: Connecting critical and humanistic gerontology. Bristol: Policy Pres
2. Connidis, I. A. (2010). Family Ties and Aging. California: Sage Publication.
3. Dannefer, D. in Phillipson, C. (2010). The Sage Handbook of Social Gerontology. London: Sage Publication.
4. Higgs, P. in Gilleard, C. (2015). Rethinking fourth age: Theorising the fourth age. London: Palgrave Macmillan.
5. Hooyman, N. R. in Kiyak, H. A. (2014). Social Gerontology: A Multidisciplinary Perspective. Harlow, Essex: Pearson.
6. Novak, M.W. in dr. (2017). Aging and Society: Canadian Perspectives. Toronto: Nelson Education Ltd.

7. Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki, na katere opozori nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji:

Teoretska konceptualizacija sociološkega razumevanja staranja, starosti in starostnika v nekaterih tipičnih strukturah družbe.

Razumevanje značilnosti življenjskega poteka staranja in umiranja, vloge in pomena družine in družinskih vezi za starostnika, odnosa do zdravja in bolezni in do institucij za varovanje ter ohranjanje zdravja starostnikov.

Kritična obravnava nekaterih družbenih dejavnikov na proces staranja: socioekonomska razvitost, spol, izobraževanje, migracije, doživljanje diskriminacije, uporaba medijev.

Razumevanje vpliva novih medicinskih tehnologij, anti-aging strategij in potrošniške družbe.

Seznanjenost s potrebo po spremenjenem odnosu družbe in države do vrednotenja starostnikov.

Objectives:

Theoretical conceptualization of the sociological understanding of aging, old age and the elderly in some typical structures of society.

Understanding the characteristics of life course and dying, the role and importance of family and family ties for the elderly, the attitude to health and disease, and the institutions for the protection and preservation of the health of the elderly.

Critical treatment of some social factors on the aging process: socioeconomic development, gender, education, migration, discrimination, the use of media.

Understanding the impact of new medical technologies, anti-aging strategies and consumer society.

Awareness with the need for a changed attitudes of society and the state towards the evaluation of the elderly.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent si pridobi sposobnosti za prepoznavanje strukturnih sprememb staranja v postmoderne družbi, ki se odražajo na spremenjeni vlogi in pomenu razumevanja in percepcije starostnikov v (starajoči se) družbi, vrednotenju partnerskega in družinskega življenja starostnika, v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost samostojnega in avtonomnega vzgojnega delovanja,
- sposobnost prepoznavanja značilnosti staranja in družinskega življenja starostnika,

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The student acquires abilities for recognition of structural changes in aging in post-modern society, reflecting the changed role and meaning of perception of the elderly in society that is aging, valuation of partner life, in the transfer of social and cultural capital via various interaction processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- the ability to work independently and autonomously,
- the ability to recognize the characteristics of aging and family life of the elderly,

- sposobnost prepoznavanja različnih družbenih dejavnikov na proces staranja,
- sposobnost razumevanja vpliva novih medicinskih tehnologij, anti-aging strategij in potrošniške družbe.

- the ability to recognize various social factors in aging,
- ability to understand the impact of new medical technologies, anti-aging strategies and consumer society.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarske vaje, branje in tolmačenje virov, projektno delo

Learning and teaching methods:

Lectures, tutorials, reading and comprehension of sources, project work

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt).		Type (examination, oral, coursework, project):
• Pisna naloga (izvirni znanstveni članek) • Pisni ali ustni izpit	80 % 20 %	• Written paper (original scientific article) • Written or oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. GORIUP, Jana, LAHE, Danijela. *Poglavja iz socialne gerontologije: [znanstvena monografija]*, (Zbirka Znanstvene monografije). 1. natis. Maribor: AMEU - ECM, Alma Mater Press, 2018. 215 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-961-6966-26-9. [COBISS.SI-ID [292884736](#)]
2. LAHE, Danijela. Vloga množičnih medijev pri oblikovanju stališč mladih do lastnega staranja in starejših ljudi. V: NATERER, Andrej (ur.). *Mladi in mediji: [znanstvena monografija]*, (Frontier, Teorija, 117), (Subkulture, Tematska izdaja, št. 16). 1. natis. Maribor: Kulturni center. 2018, str. 10-23. [COBISS.SI-ID [23669512](#)]
3. GORIUP, Jana, LAHE, Danijela. Are the Slovene youth in the grip of ageism and gerontophobia?. V: GORIUP, Jana (ur.), GUMZE, Goran (ur.), SELJAK, Peter (ur.). The challenges of social gerontology, (Collection Scientific monographs). 1st ed. Maribor: Alma Mater Europaea - Evropski center, Alma Mater Press. 2019, str. 43-61, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [25099272](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

10 Študije mladine

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Študije mladine
Course title:	Youth studies

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija - 3. stopnja		1., 2.	1., 2., 3.
Sociology - 3rd Degree		1., 2.	1.,2.,3.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Andrej Naterer

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

Slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

- Teoretične perspektive mladine in mladosti,
- Socialna, kulturna in zgodovinska konstruiranost mladine,
- Življenjski stili, deviantnost in delinkventnost mladih
- Sodobne študije mladine
- Mladina, socialne formacije in socialni procesi

Content (Syllabus outline):

- Theoretical perspectives of youth and youthfulness,
- Social, cultural and historical construction of youth,
- Lifestyles, deviance and delinquency of youth
- Contemporary youth studies
- Youth, social formations and social processes

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Furlong, A. (2017): Routledge Handbook of Youth and Young Adulthood. New York: Routledge.

Twenge, J. M. (2017): iGen: Why Today's Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy and Completely Unprepared for Adulthood and What That Means for the Rest of Us. New York: Atria Books.

Woodma, D., Bennett. A. (2015): Youth Cultures, Transitions and Generations. Palgrave McMillan.

Cilji:

- Seznanitev s temeljnimi teorijami, perspektivami in termini na področju mladine in mladosti,
- seznanitev z elementi socialne, kulturne in zgodovinske konstruiranosti mladine
- seznanitev z življenjski stili, deviantnost in delinkventnost mladih,
- seznanitev s sodobnimi študijami mladine in osnovnimi trendi na področju mladine,
- seznanitev s socialnimi formacijami in socialni procesi, ki so vezani na mlade

Objectives:

- introduction to basic theories, explanations and terms that are connected to phenomena of youth and youthfulness,
- acquaintance with elements of social, cultural and historical construction of youth,
- introduction to lifestyles, deviancy and delinquency of youth
- introduction to contemporary studies of youth and basic trends within the field of youth,
- introduction to social formations and social processes tied to the field of youth

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

- Študent je seznanjen s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju mladine,
- študent pozna in razume vlogo mladine v sodobni družbi v medkulturni in zgodovinski,
- študent je seznanjen z najbolj odmevnimi in najnovejšimi raziskavami na področju mladine.

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

- Student is acquainted with basic theoretical perspectives within the field of youth research;
- student understands the role of youth in the contemporary society,
- student is acquainted with most influential and up-to-date research on the field youth.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo interdisciplinarnih metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Transferable/Key Skills and other attributes: - Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using interdisciplinary methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.
--	---

Metode poučevanja in učenja:

• Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

• Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) • Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitev v seminarju • Pisni izpit	40% 60%	Type (examination, oral, coursework, project): • Seminar work (essay type), presentation • Written examination
---	----------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

NATERER, Andrej, DE BRUYCKERE, Pedro. *Popular music, values and motivation : the development of a new didactic approach within the SILVER project*. V: NATERER, Andrej (ur.). *Mladi in mediji : [znanstvena monografija]*, (Frontier, Teorija, 117), (Subkulture, Tematska izdaja, št. 16). 1. natis. Maribor: Kulturni center. **2018**, str. 102-121, ilustr. [COBISS.SI-ID 23669768]

LAVRIČ, Miran, NATERER, Andrej. The power of authoritative parenting : a cross-national study of effects of exposure to different parenting styles on life satisfaction. *Children and youth services review*. Sep. 2020, vol. 116, 105274, ilustr. ISSN 0190-7409.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S019074092030918X?dgcid=author>, DOI: 10.1016/j.chilyouth.2020.105274. [COBISS.SI-ID 23865347]

LAVRIČ, Miran (avtor, fotograf, prevajalec), NATERER, Andrej (avtor, fotograf). *Mesto neizpolnjenih pričakovanj : družbeni profil Maribora v začetku 21. stoletja : [znanstvena monografija]*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 18). Maribor: Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča, **2019**. 227 str., ilustr. ISBN 978-961-6855-20-4. [COBISS.SI-ID 96047361]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

11 Izbrana poglavja iz medkulturne analize družb

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izbrana poglavja iz medkulturne analize družb
Course title:	Advanced Chapters from Cross-Cultural Analysis of Societies

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija - 3. stopnja		1., 2.	1., 2., 3.
Sociology - 3rd Degree		1., 2.	1.,2.,3.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Vesna V. Godina

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Ni pogojev.

None.

Vsebina:

1. Opredelitev neevropskih družb in njihove temeljne značilnost
2. Razumevanje zgodovinskega spreminjanja neevropskih družb (evolucionistina razlage, difuzionistične razlage, ostali pristopi)
3. Produkcija v neevropskih družbah
4. Družbena stratifikacija v neevropskih družbah
5. Revščina v neevropskih družbah
6. Socialne organizacije v neevropskih družbah
7. Družine in gospodinjstva v neevropskih družbah
8. Deviantnost in kriminaliteta v neevropskih družbah
9. Religija v neevropskih družbah
10. Moč, politika in država v neevropskih družbah
11. Spol in spolnost v neevropskih družbah
12. Socializacija v neevropskih družbah
13. Rasa, »etničnost« in nacionalnost v neevropskih družbah
14. Vprašanje meddružbenih socialnih univerzalij
15. Globalizacija kot problem neevropskih družb

Content (Syllabus outline):

1. Definition of noneuropean societies and their characteristics
2. Understanding of historical changing of noneuropean societies (evolutionistic explanation of noneuropean societies, other approaches)
3. Production of noneuropean societies
4. Social stratification in noneuropean societies
5. Poverty in noneuropean societies
6. Social organizations in noneuropean societies
7. Family and households in noneuropean societies
8. Deviancy and criminality in noneuropean societies
9. Religion in noneuropean societies
10. Power, politics and state in noneuropean societies
11. Sex and sexuality in noneuropean societies
12. Socialization in noneuropean societies
13. Race, »ethnicity« and nationality in noneuropean societies
14. Question of intersocietal social universalities
15. Globalization as a problem of noneuropean societies

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Eriksen, T.H. (2001): Small Places, Large Issues. London:Pluto Press.
 2. Kuper, A. (2005) The Reinvention of Primitive Society, London, New York: Routledge.
 3. Mair, Lucy (1992): An Introduction to Social Anthropology. Oxford:Clarendon Press.
- Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je seznaniti študente z osnovnimi značilnostmi socialne strukture in temeljnimi socialnimi procesi v neevropskih družbah. Poudarek bo dan dvojemu:

- deskriptivni predstavitvi značilnosti in posebnosti neevropskih družbenih ustrojev;
- in primerjalni analizi (med različnimi neevropskimi družbami, med evropskimi in neevropskimi družbami) teh istih značilnosti na drugi strani.

Objectives and competences:

The main goal of the subject is to introduce the basic characteristics of social structure and basic social processes in noneuropean societies.

Particular emphasis is on:

- descriptive presentation of characteristics and particularities in noneuropean societies
- comparative analysis (between different noneuropean societies, european and noneuropean societies) and their characteristics.

Predvideni študijski rezultati:

Študent/študentka pozna in razume:

- značilnosti socialnih struktur neevropskih družb;
- socialne institucije neevropskih družb;
- značilnosti socialnih procesov v neevropskih družbah;
- posebnostih socialnih struktur in socialnih procesov v neevropskih družbah;
- študent zna analizirati družbene procese v neevropskih družbah;
- študenti preseže evropocentrizem v razumevanju in vrednotenju družbenih institucij in procesov;
- študenti so zmožni primerjalne medkulturne analize socialnih institucij in procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost primerjalnega razumevanja družbenih pojavov in procesov med evropskimi družbami in med evropskimi in neevropskimi družbami;
- zmožnost analize družbe in družbenih pojavov iz zornega kota različnih družb;
- preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju družbe in družbenih pojavov;
- poznavanje temeljnih znanj o socialnih strukturah, socialnih institucijah in socialnih procesih neevropskih družb;
- usposobljenost za analizo družbenih procesov v neevropskih družbah;
- zmožnost primerjalnega medkulturnega proučevanja družbenih pojavov in procesov.

Intended learning outcomes:

Student knows and understands::

- characteristics of social structures of noneuropean societies;
- social institutions in noneuropean societies;
- characteristics of social processes in noneuropean societies;
- particularities of social structures and social processes in noneuropean societies;
- is able to analyze social processes in noneuropean societies;
- overcomes europocentric view in understanding and evaluating social institutions and processes;
- students is able to perform comparative cross-culture analysis of social institutions and processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- comparative understanding of social phenomena between european societies and between european and noneuropean societies;
- ability to analyse societies and social phenomena from the view point of different societies
- overcoming of europocentric approach in understanding societies and social phenomena
- knowledge about basic social structures, social institutions and social processes in non-european societies;
- ability to analyze social processes in non-european societies;
- ability to compare inter-cultural social phenomena and processes.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja;
- delo v skupinah;
- delo s teksti.

Learning and teaching methods:

- lectures;
- group work;
- work on text

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

- naloge, povezane s predelavo tekstov za predavanja in vaje;
- pisni izpit, ustni izpit.

30**70**

Type (examination, oral, coursework, project):

- assignments connected to textwork for lectures and and tutorial
- written exam, oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

GODINA, Vesna V.. *Zablode feminizma : razmisleki o feministični ideologiji*. Ljubljana: Beletrina, **2021**. 287 str. ISBN 978-961-284-767-8. [COBISS.SI-ID 81493251]

GODINA, Vesna V. Prekariat: Socialno-antropološka perspektiva. V: POGLAJEN, Črt (ur.), KOSTEVC, Črt (ur.), DERNOVŠČEK HAFNER, Nataša (ur.). *Prekarnost in družbena negotovost: interdisciplinarni pogledi na prekariat*, (Zbirka Maksima). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, Založništvo. 2018, str. 170-192, portret. [COBISS.SI-ID [23868680](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

12 Historična sociologija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Historična sociologija
Subject Title:	Historical Sociology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Tibor Rutar

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

- Neolitska revolucija in vznik prvih človeških civilizacij; nastanek razrednih neenakosti in države.
- Prehod iz antike v fevdalizem; temeljne lastnosti in dinamika fevdalizma.
- Različne vrste evropskega fevdalizma in njihove implikacije za družbeni razvoj.
- Prehod iz fevdalizma v absolutizem.
- Srednjeveške vojne.
- Lastnosti absolutizma in razlogi za njegov propad.
- Mit in resničnost »buržoaznih revolucij« (Anglija 1648, Francija 1789).
- Vestfalski sporazum in temelji modernega meddržavnega sistema.
- Modernost, več vrst modernosti in sociološko pojmovanje modernosti.
- Dolgo 19. stoletje, pozna industrializacija in geopolitične spremembe.
- Novi imperializem, strukturni vzroki prve svetovne vojne.
- Oktobrska in kitajska revolucija kot poskusa nekapitalistične poti v modernost.
- Ideja »posebne poti« (*Sonderweg*) in razlogi za nemško geopolitično agresivnost.
- Weimarska Nemčija in vzpon nacizma.
- Strukturni vzroki za drugo svetovno vojno.

Content (Syllabus outline):

- The Neolithic revolution and the beginning of first human civilizations; the emergence of class inequalities and states.
- The transition from antiquity to feudalism; the fundamental characteristics and dynamics of feudalism.
- Different varieties of European feudalism and their implications for social development.
- The transition from feudalism to absolutism.
- Medieval wars.
- The characteristics of absolutism and the causes of its downfall.
- The myth and reality of »bourgeois revolutions« (England 1648, France 1789)
- The Treaty of Westphalia and the foundations of modern interstate system.
- Modernity, multiple modernities and the sociological conception of modernity.
- The Long 19th Century, late industrialization and geopolitical shifts.
- The New Imperialism and the structural causes of the First World War.
- The October and Chinese revolutions.
- The notion of »special path« (*Sonderweg*) and the causes of German geopolitical aggressiveness.
- Weimar Germany and the rise of Nazism.
- Structural causes of the Second World War.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1) Delanty, G. in Isin, E. F. (2003): Handbook of Historical Sociology. London: SAGE.
- 1) Adams, J., Clemens, E. S., Orloff, S. A. (2005): Remaking Modernity: Politics, History, and Sociology. Durham: Duke University Press.
- 2) Rosenberg, J. (2006): Why is There No International Historical Sociology? *European Journal of International Relations*, 12, št. 3: 307–340.
- 3) Lachmann, R. (2014): What is Historical Sociology? Cambridge: Polity.
- Dodatni viri bodo določeni sproti.*

Cilji:

- Seznaniti študente z osnovnimi sociološkimi teoretičnimi stališči, težavami in pojmi, ki zadevajo historično sociologijo.
- Seznaniti študente s pomembnimi zgodovinskimi dejstvi in trendi v antičnem in modernem času.
- Naučiti študente razlikovati med zgodovinskim opisovanjem in razlaganjem družbenih pojavov.
- Seznaniti študente s splošnejšimi družbenimi mehanizmi, ki so oblikovali sodobni svet (kaj je povzročilo prehod v modernost, kako delujejo revolucije in upori, zakaj se dogajajo vojne ...).

Objectives:

- To acquaint students with the basic sociological theoretical perspectives, issues and concepts that are tied most directly to historical sociology.
- To acquaint students with various important historical facts and trends from antiquity to contemporary times.
- To acquaint students with the distinction between historical descriptions and sociological explanations of social phenomena.
- To acquaint students with the more general social mechanisms which have shaped the modern world (what caused the transition to modernity, what triggers revolutions and rebellions, why do we have recurring wars ...).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume:
 - temeljne značilnosti in dinamike človeške zgodovine,
 - procese, ki jo oblikujejo,
 - probleme in dileme, ki so se pojavili skozi zgodovinski razvoj.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands:
 - the fundamental characteristics and dynamics of human history,
 - processes that shape it,
 - problems and dilemmas that surfaced during historical development.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost dojemanja sodobnih in antičnih družbenih sprememb, njenih vzorcev in svetovnih trendov. • Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo. • Zmožen historičnosociološke imaginacije, tj. hipoteziranja mehanizmov, ki so odgovorni za velike zgodovinske spremembe in pojave, s katerimi živimo še danes ali ki se bodo še ponovili.	Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to comprehend the idea of social change, its pattern and consequences of world trends. • Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives. • Students develop the capacity for historical-sociological imagination, i.e. they can independently come up with theoretical mechanisms which would explain large historical changes and phenomena that are present to this day or will recur in the future.
--	---

Metode poučevanja in učenja:

• Frontalna metoda • A/V prezentacije • Skupinsko delo – diskusije • Branje in tolmačenje virov
--

Learning and teaching methods:

• Frontal method • A/V presentations • Work in groups – group discussions • Reading and comprehension of sources

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project)
• Aktivna participacija in seminarsko delo	50	• Active participation and seminar work
• Pisna naloga	50	• Written paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

RUTAR, Tibor. The transition debate today : a review of The origin of capitalism in England, 1400-1600 by Spencer Dimmock. Historical materialism, ISSN 1465-4466, 2018, vol. 26, iss. 3, str. 197-209, doi: 10.1163/1569206X-000000001701. [COBISS.SI-ID 24071688] RUTAR, Tibor. The prehistory of violence and war : moving beyond the Hobbes–Rousseau quagmire. Journal of peace research. Jul. 2023, vol. 60, issue 4, str. 720-726. ISSN 0022-3433. DOI: 10.1177/00223433221090112. [COBISS.SI-ID 127747331] FLERE, Sergej, RUTAR, Tibor. Why do political elites fracture? : the unusual case of the Yugoslav communist elite. The Journal of historical sociology. 2021, vol. 34, iss. 4, str. 652-664. ISSN 0952-1909. DOI: 10.1002/johs.12340. [COBISS.SI-ID 93587203]
--

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

13 Sodobna družbena teorija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sodobna družbena teorija
Subject Title:	Contemporary Social Theory

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Tibor Rutar

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

- Glavne paradigme v sodobni družbeni teoriji (kritični realizem, analitična sociologija, novi materializem – (i) teorija akterja-mreže, (ii) posthumanizem in (iii) »assemblage theory« – in novi pragmatizem) in njihovo pojmovanje analitičnega problema »akter/struktura«, »mikro/makro«, »opisovanje/razlaganje«, »razlog/vzrok« itd.
- Temeljni razlagalni principi, ki jih te paradigme zagovarjajo (predvsem analitičnost, mehanizmični model razlaganja, strukturni individualizem in norma teorij srednjega dometa).
- Pregled glavnih paradigem v družbeni teoriji 20. stoletja: osredotočenost na njihove odlike in pomanjkljivosti (logični pozitivizem, parsonsovski funkcionalizem, poststrukturalizem in kritična teorija).
- Nekaj ključnih smernic za samostojno razvijanje družbene teorije: kako teoretizirati (sploh s pomočjo abdukcije)?
- Kriteriji dobre teorije (logična konsistentnost in empirična podkrepjenost prek iskanja empiričnih kovariacij in sledenja vzročnega procesa) prek aktualnih in zanimivih primerov iz prakse.
- Razlikovanje med esejsko in znanstveno sociologijo; izpostavljanje pogosto spregledanih pomanjkljivosti esejske sociologije (»učinek guruja«, nefalsifikabilnost, ločenost teorije od prakse).

Content (Syllabus outline):

- The main paradigms in contemporary social theory (Critical Realism, Analytical Sociology, New Materialism – (i) Actor-Network Theory, (ii) Posthumanism, (iii) Assemblage Theory – and New Pragmatism) and the way they conceptualize the various analytical problems, e.g. »actor/structure«, »micro/macro«, »description/explanation«, »reason/cause« etc.
- The fundamental explanatory principles which are on offer by these paradigms (especially the notion of analyticity, the mechanism-based model of explanation, structural individualism and the idea of middle-range theories).
- An overview of the main social theory paradigms in the 20th century: focusing primarily on their merits and demerits (Logical Positivism, Post-Structuralism, Parsonian functionalism and Critical Theory).
- Some key guidelines for the independent development of social theory: how to theorize (especially by way of abduction)?
- Criteria of good social theory (logical consistency and empirical grounding via establishing empirical covariation and process-tracing) as they can be applied on interesting contemporary examples from the field.
- The distinction between sociology as essay and sociology as science; with emphasis on the demerits of the former (»guru effect«, unfalsifiability, the gap between theory and practice).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1) Stinchcombe, A. L. (1987): Constructing Social Theories. Chicago: The University of Chicago Press.
- 2) Hedström, P. in Swedberg, R. (1998): Social Mechanisms: An Analytical Approach to Social Theory. Cambridge: Cambridge University Press.
- 3) Hedström, P. (2005): Dissecting the Social: On the Principles of Analytical Sociology. Cambridge: Cambridge University Press.

4) Elster, J. (2007): Explaining Social Behavior: More Nuts and Bolts for the Social Sciences. New York: Cambridge University Press.

5) Rojas, F. (2017): Theory for the Working Sociologist. New York: Columbia University Press.

Dodatni viri bodo določeni sproti.

Cilji:

- Seznaniti študente z glavnimi mednarodnimi paradigmi, ki uokvirjajo sodobno družbeno teorijo.
- Seznaniti študente s temeljnimi razlaganimi principi v sodobni družbeni teoriji.
- Naučiti študente, kako samostojno ocenjevati različne vidike sodobne družbene teorije in kako samostojno ustvarjati teorijo.
- Opremiti študente z najpomembnejšimi in najpogostejše rabljenimi splošnimi teoretskimi orodji sodobne sociologije.

Objectives:

- Students are acquainted with the main internationally recognized paradigms which frame contemporary social theory.
- Students are acquainted with the fundamental explanatory principles in use in contemporary social theory.
- Students are thought how to independently rate different aspects of contemporary social theory and how to independently develop new theory.
- Students are equipped with the most important and most widely used general theoretical tools in contemporary sociology.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume:
 - glavne paradigme v sodobni družbeni teoriji,
 - temeljne razlagalne principe, ki so v središču sodobne družbene teorije,
 - probleme in dileme, ki so se pojavljali v nekdanjih glavnih paradigmah družbene teorije,
 - kriterije, s katerimi ocenjujemo različne konkretne primerke družbene teorije,
 - razliko med esejsko sociologijo in znanstveno sociologijo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands:
 - the main paradigms in contemporary social theory,
 - the main explanatory principles which form the core of contemporary social theory,
 - problems and dilemmas that surfaced within the now-defunct social theory paradigms,
 - criteria with which various concrete forms of social theory are assessed,
 - the distinction between sociology as essay and sociology as science.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost ustvarjanja nove družbene teorije in idej s pomočjo principov, ki so bili naučeni. • Zmožen samostojnega sociološkega ocenjevanja različnih teorij in predlogov.	Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to create new social theories and ideas with the aid of principles which were taught to students. • Students are able to independently assess various theories and theoretical proposals.
---	---

Metode poučevanja in učenja:

• Frontalna metoda • A/V prezentacije • Skupinsko delo – diskusije • Branje in tolmačenje virov
--

Learning and teaching methods:

• Frontal method • A/V presentations • Work in groups – group discussions • Reading and comprehension of sources

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project)
• Aktivna participacija in seminarsko delo	50	• Active participation and seminar work
• Pisna naloga	50	• Written paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

RUTAR, Tibor. For an integrative theory of social behaviour. Journal for the theory of social behaviour, ISSN 0021-8308, 2019, vol. 49, iss. 3, str. 298-311, doi: 10.1111/jtsb.12204. [COBISS.SI-ID 24395272]

RUTAR, Tibor. Mikrotemelji in makrovzroki družbenih pojavov : sodobna sociološka metateorija. 1. izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018. 138 str., ilustr. ISBN 978-961-06-0104-3. [COBISS.SI-ID 296359680]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

14 Teme iz mladine in deviantnosti

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Teme iz mladine in deviantnosti
Subject Title:	Themes in Youth and Problem Behavior

Študijski program	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme	Study field	Year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Andrej Naterer

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Študent kritično oceni sodobne raziskave in koncepte v zvezi z mladino, razvojem adolescenca, s posebnim poudarkom na deviantnosti mladine oz. problematičnem vedenju (uporaba alkohola, drog,

The purpose of this course is to critically examine recent research and conceptual work on adolescents, adolescent development, with a particular focus on adolescent problem behaviors (alcohol use, drug use, deviance and crime etc.)

deviantnost in kriminaliteta). Predmet ni pregledni predmet kot tak, saj en sam semester ne omogoča primerne obdelave vseh pomembnih področij različnih ved, ki preučujejo adolescenca in njegov razvoj. Tako predmet ne bo pokrival vseh tem v zvezi z omenjeno problematiko, prav tako ne bo vsako poglavje v priročniku namenjeno obdelavi. Namen predmeta je seznaniti študente s ključnimi dognanji na področju razvoja adolescenca, vedenja ter vedenjskih motenj. Predstavljeni bodo pogledi različnih disciplin, vključno s študijami družine in človekovega razvoja, psihologijo, javnim zdravstvom, sociologijo in kriminologijo, izmed katerih je vsaka bistveno prispevala k preučevanju mladine v zadnjih desetletjih. Raziskave na tem področju so relativno novejšje, kar potrjujejo tudi dejstvo, da je osrednja raziskovalna agencija za preučevanje razvoja adolescenca, »Society for Research on Adolescence (SRA)«, obstaja le dobrih 20 let.

Študij bo potekal v obliki »seminarskega dela«, saj se bo določen delež ur namenilo predstavitvam študentov določenega področja, kar bo omogočalo aktivno participacijo v diskusiji. Zato je pomembna prisotnost v razredu, pomembna pa bo tudi študentova individualna priprava, delo in iniciativa.

Vsak teden bo eden izmed študentov/študentk vodil diskusijo na temo predpisanega teksta (glej spodaj). Poleg tega bo imel tudi predstavitev (PowerPoint in delovni listi) pred razredom, ki vključuje najmanj 3 novejša empirične raziskave, kot dodatek predpisanim tekstom. Kljub temu da je glavni učni vir novejši (2003), pa raziskovalno polje ni statično, saj se konstantno objavljajo rezultati študij. Študenti bodo tudi razvili kompetenco iskanja aktualnih virov preko knjižničnega in spletnega sistema.

The course is not an overview course per se as a single semester would not allow adequate treatment of all relevant areas of scholarship that has bearing on adolescents and adolescent development. Thus, the course will not cover all topics relevant to the study of adolescence, nor will each chapter of the assigned Handbook be assigned for reading. The course is designed to familiarize you with key pieces of scholarship on adolescent development, behaviors, and problem behaviors drawing on different disciplines, including human development and family studies, psychology, public health, sociology, and criminology, all of which have greatly contributed to the distinct field of research on adolescents over the past few decades. Research in this area is comparatively recent as evidenced by the fact that the premier research society on adolescent development, the Society for Research on Adolescence (SRA), is only a little over 20 years old.

The format of this course will be distinctly "seminar," in that a portion of the classes will focus on presentations by students which in turn will be used to generate informed discussion. Thus, class participation is exceptionally important, and a large portion of the class will rely on student preparation, work, initiative, and follow-through.

Each week, one student(s) will be responsible for leading the discussion of assigned readings for the week (see tentative course timeline below). In addition, "leaders" will be required to make a presentation (using PowerPoint and handouts) to the class that covers the assigned readings and that must also include additional (at least 3), perhaps more recent, empirical work to complement the assigned readings. Though our primary text is recent (2003), the field is not static and additional scholarship continues to be generated on our weekly seminar topics. This requirement will also allow students to develop new or additional competency in completing library research on adolescence.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

G. Adams and M. Berzonsky (2003). Blackwell Handbook of Adolescence. Blackwell Publishing.

Additional weekly reading assignments (empirical articles complementing assigned chapters from text).

Cilji:

1. Študentom predstaviti novejšje raziskovanje adolescence, ki jo obravnava kot edinstveno razvojno obdobje, s posebnim poudarkom na deviantnem vedenju adolescentov.
2. Razvijati in pospeševati prezentacijske sposobnosti kot tudi sposobnosti informirane diskusije.
3. Vcepiti navade in vrednote informirane diskusije in izmenjave, ki temelji na tako konceptualnih kot

Objectives:

1. To provide graduate students in HDFS an in depth look at current scholarship which focuses on adolescence as a distinct developmental period, with a specific emphasis on adolescent problem behaviors.
2. To develop and facilitate presentational skills as well as informed discussion skills part of the seminar format.
3. To instill the habit and value of informed discussions and exchanges based on both conceptual work as well as

empiričnih raziskovanjih ki se osredotoča na
adolescente in njihov razvoj

empirical investigations that focus on adolescents and
adolescent development .

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poglavitna konceptualna in teoretična dela v zvezi z
adolescenco in razvojem adolescenca.

Novejše raziskave o razvoju adolescenca.

Razvoj prezentacijske kompetence o specifičnih temah,
ki se nanašajo na razvoj adolescenca.

Uporaba predstavitvenih orodij in sposobnost
prezentacije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov,
zbiranja informacij z uporabo socioloških metod,
uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza,
refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo,
pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Major conceptual and theoretical work on adolescence and
adolescent development

Recent research on adolescent development

Development of presentations on specific topics related to
adolescent development

Use of presentation software and ability to make a
presentation.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The ability to search for information in independent manner,
collect information with the use of sociological methods, the
use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis,
the reflection of processed literature and sources, teamwork
cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, prezentacije, diskusije, tedenska refleksija
in tvorjenje vprašanj o tekstih

Learning and teaching methods:

Lectures, student lead presentations, weekly development
of questions on assigned readings

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Kolokvij	5%	Quiz
Individualno delo	15%	Adolescent Experiences Assignment (2)
Raziskovalna naloga	20%	Research Paper Assignment
Pisni izpit 1	20%	Written Exam 1
Pisni izpit 2	20%	Written Exam 2
Pisni izpit 3	20%	Written Exam 3

Reference nosilca / Lecturer's references:

--

NATERER, Andrej, LAVRIČ, Miran. Leaving out of necessity or out of ambition? The impact of socio-economic development on factors of youth emigration from countries of South Eastern Europe. *International journal of comparative sociology*, ISSN 1745-2554, 2022, str. 1-16, ilustr.
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00207152221126375>, doi: 10.1177/00207152221126375.
[COBISS.SI-ID 125523971]

AMJANOVSKI, Ivan, LAVRIČ, Miran, NATERER, Andrej. Predictors of Euroscepticism in six Western Balkan countries. *Journal of Southeast European & Black Sea studies*, ISSN 1468-3857, 2020, vol. 20, no. 2, str. 327-348, ilustr.
<https://www.tandfonline.com/eprint/2ZINBX4IUTKEC3YI4C6X/full?target=10.1080%2F14683857.2020.1744091&>, doi: 10.1080/14683857.2020.1744091. [COBISS.SI-ID 25191176]

KLANJŠEK, Rudi, NATERER, Andrej. *Zdravje in dobro počutje*. V: LAVRIČ, Miran (ur.), et al. *Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani, **2021**. Str. 195-213, graf. prikazi. ISBN 978-961-286-480-4, ISBN 978-961-7128-02-4

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

15 Poglavja iz razvoja adolescenca in odraslega v družini

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Poglavja iz razvoja adolescenca in odraslega v družini
Subject Title:	Chapters in Adolescent and Young Adult development

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1./2.	1./2./3.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1./2.	1./2./3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Alexander T. Vazsonyi

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Adolescenca je zavojno obdobje, za katerega so značilne bistvene fiziološke, psihološke, kognitivne in socialne spremembe v primerjavi z drugimi razvojnimi stopnjami

Content (Syllabus outline):

Adolescence is a developmental period characterized by perhaps the most dramatic physiological, psychological, cognitive, and social changes when compared to other

tekom posameznikovega življenja. Je obdobje prehodov, individualne priprave na odraslost, obdobje družinskih sprememb, in obdobje tvorjenja in vzdrževanja novih medosebnih odnosov zunaj nuklearne družine. O tej stopnji posameznikovega razvoja kroži veliko število mitov, npr. Stanley Hallova konceptualizacija »Nevihte in stresa«. Cilj tega predmeta je preučiti normativni razvoj adolescenta kot ga občuti posameznik (biološke, kognitivne in družbene spremembe) znotraj različnih razvojnih kontekstov /družina, vrstniki, šola, delovno mesto, kultura, itd.). Prav tako bomo obravnavali številne nenormativne procese obnašanja in razvojne procese kot je npr. adolescentna psihopatologija in mladinska delikvenca z namenom bolj razumeti »normalen razvoj«. Zato bomo o adolescenci razpravljali v kontekstu različnih družboslovnih disciplin poleg družinskih študij in študij posameznikovega razvoja, tudi v kontekstu psihologije, sociologije in antropologije. Delo bo potekalo v obliki predavanj, diskusij, filmov in gostujočih govornikov.

developmental stages across the lifespan. It is a period of transitions, a period of individual preparation for adulthood, a period of family change, and a period of formation and maintenance of new interpersonal relationships external to the "nuclear family." A great number of myths surround this stage of human development; for example, Stanley Hall's conceptualization of the period as one of "Storm and Stress." The aim of this course is to examine normative adolescent development as it occurs for the individual (biological, cognitive, and social changes) across different developmental contexts (family, peers, school, workplace, and culture). We will also examine a number of non-normative adolescent behaviors and developmental processes such as adolescent psychopathology and juvenile delinquency in order to better understand "normal development." Therefore, we will borrow from a number of other social science disciplines in addition to human development and family studies, including psychology, sociology, and anthropology. The course format will include lectures, discussions, films, and guest speakers.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Santrock, J. W. (2007), *Adolescence* (11th Edition), Boston: McGraw Hill.

Cilji:

1. Študent bo razvil temeljno razumevanje zgodovine študij razvoja adolescenta, prav tako bo poznal temeljne teoretične okvire znotraj discipline.
2. Študent bo demonstriral temeljno poznavanje raziskovalne metodologije in statističnih postopkov, ki jih bo apliciral pri študijah posameznikovega razvoja.
3. Študent bo apliciral biološke, sociološke in psihološke koncepte na različne razvojne procese in rezultate razvoja adolescenta.
4. Študent bo prav tako razvil razumevanje sodobnih pogledov in spoznanj, v zvezi z razvojem adolescenta, problematičnega vedenja in življenjskih prehodov.
5. Študent bo prikazal sposobnost učinkovite uporabe knjižničnih baz z iskanjem empiričnih člankov.

Objectives:

1. The student will develop a basic understanding of the history of the study of adolescent development; furthermore, you will be expected to be familiar with major theoretical frameworks in the field.
2. The student will demonstrate a basic understanding of research methodology and statistical procedures as they might apply to the study of human development.
3. The student will be expected to apply biological, sociological, and psychological concepts to different developmental processes and outcomes of adolescent development.
4. The student will also develop an understanding of contemporary issues including but not limited to adolescent development, problem behaviors, and life transitions.
5. Finally, the student will demonstrate the ability to effectively utilize library resources by obtaining empirical articles.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Znanje in razumevanje razvoja adolescenta, razumevanje pomena raznolikih kontekstov (družina, vrtniki, šola, itd.)

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowledge and understanding of adolescent development, with a consideration of multiple contexts (ie, family, peers, schools etc.).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Transferable/Key Skills and other attributes: The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.
--	---

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, individualna pisno-raziskovalno delo, raziskovalni projekti

Learning and teaching methods:

Lectures, individual writing assignments, research paper assignment

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Kolokvij		Quiz
Individualno delo	5%	Adolescent Experiences Assignment (2)
Raziskovalna naloga	15%	Research Paper Assignment
Pisni izpit 1	20%	Written Exam 1
Pisni izpit 2	20%	Written Exam 2
Pisni izpit 3	20%	Written Exam 3

Reference nosilca / Lecturer's references:

Vazsonyi, A. T., Flannery, D. J., & DeLisi, M. (Eds.) (2018). The Cambridge Handbook of Violent Behavior and Aggression (2nd Edition). Cambridge University Press, New York, NY

Vazsonyi, A. T., Ksinan, A.*, & Javakhishvili, M.* (2021). Problems of cross-cultural criminology No More! Testing two central tenets of self-control theory across 28 nations. Journal of Criminal Justice. doi:10.1016/j.jcrimjus.2021.101827.

Vazsonyi, A. T., Ksinan, A.*, Javakhishvili, M.*, Scarpate, J.M.*, & Fessler, E.P.* (2021). Links between parenting and internalizing and externalizing problems: Cross-cultural evidence from ten countries Journal of Child Psychiatry and Human Development. doi: 10.1007/s10578-021-01153-2

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

16 Znanstvenoraziskovalne metode

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Znanstvenoraziskovalne metode
Subject Title:	Scientific Research methods

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1.	1.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

obvezen/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10					80	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Miran Lavrič

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski /Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Pojem epistemologije in metodologije; znanstvena strategija, logika raziskovanja in proučevanja; pojem znanstvene metode; razmerje med teorijo in empirijo; osnovne metodološke orientacije v družboslovju: pozitivizem in historizem, vrednotno nevtralna in kritična orientacija; veljavnost in zanesljivost spoznanja.
- Etični problemi družboslovnega raziskovanja.
- Metode zbiranja podatkov v družboslovju: anketa, intervju, opazovanje, analiza vsebine, eksperiment, analiza sekundarnih virov.
- Specifične metode v sociologiji: primerjalna, vzročna, funkcionalna metoda, genetična in zgodovinska razlaga in metoda; tipološka metoda.
- Raziskovanje javnega mnenja: Predmet in cilj mnenjskih raziskav; stališča in vrednote kot predmet raziskovanja.

Content (Syllabus outline):

- Notion of epistemology and methodology; scientific strategy; notion of scientific method; relationship between theory and empirics; fundamental methodological orientations in sociology: positivism and historism, value neutral and critical orientation; validity and reliability of knowledge.
- Ethical problems of social scientific research.
- Methods of data collection: survey, interview, observation, content analysis, non-intrusive research.
- Specific methods in sociology: comparative, causal, functional, genetic and historical explanation and method; typological method.
- Reserch of public opinion and social inequality: The subject and aim of public opinion polls; attitudes and values as a field of research.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Babbie, E. (2007): The Basics of Social Research. New York: Wadsworth Publishing.
2. Clark, T., Foster, L., Sloan, L. and Bryman, A. (2021). Bryman's Social Research Methods (6th edition). Oxford: Oxford University Press.
3. Mali, F. (2006): Epistemologija družbenih ved, Fakulteta za družbene vede.
4. Miller, D. & Salkind, N. (2002): Handbook of Research Design and Social Measurement, Sage, London.
5. Neuman, W. Lawrence (2005): Social research Methods: Qualitative and quantitative approaches. Allyn and Bacon, London, Toronto, Sydney, Tokyo, Singapore.

Cilji:

Poglobljeno seznaniti študente s posebnostjo družboslovnega znanstvenega spoznanja, s sociološkim raziskovanjem, z osnovnimi tehnikami sociološkega raziskovanja kvantitativnega in kvalitativnega značaja.

Objectives:

To acquaint students with peculiarity of social scientific cognition, with basic techniques of sociological research of a quantitative and qualitative nature.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

- Študent/ka pozna in razume značaj znanstvene metodologije in znanstvenega raziskovanja družbenih pojavov.
- Pozna in razume vse ključne tehnike družboslovnega raziskovanja.

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

- Student knows and understands the nature of scientific methodology and procedure of scientific research of social phenomena.
- Student knows and understands all the key techniques of social research.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost dojetanja pomena metodične analize družbenega življenja • Zmožnost izvajanja kvantitativnih in kvalitativnih raziskav in analiz družbenih pojavov	Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to comprehend methodical analysis of social life • Ability to implement different quantitative and qualitative research and analyses of social phenomena
---	---

Metode poučevanja in učenja:

• Frontalna metoda • A/V prezentacije • Skupinsko delo – diskusije • Branje in tolmačenje virov
--

Learning and teaching methods:

• Frontal method • A/V presentations • Work in groups – group discussions • Reading and comprehension of sources

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt). • Seminarska naloga • Pisni izpit	50% 50%	Type (examination, oral, coursework, project): • Written paper • Written exam
--	----------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. LAVRIČ, Miran, RUTAR, Tibor. Vrednote, zanimanja in stališča mladih. V: LAVRIČ, Miran (ur.), et al. Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 2021, str. 347-391, graf. prikazi. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/575, doi: 10.18690/978-961-286-475-0. [COBISS.SI-ID 66370307] 2. LAVRIČ, Miran, BIEBER, Florian. Shifts in support for authoritarianism and democracy in the Western Balkans. Problems of post-communism, ISSN 1075-8216, 2020, str. 1-10, ilustr. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10758216.2020.1757468?scroll=top&needAccess=true, doi: 10.1080/10758216.2020.1757468. [COBISS.SI-ID 19901187] 3. LAVRIČ, Miran, NATERER, Andrej. The power of authoritative parenting : a cross-national study of effects of exposure to different parenting styles on life satisfaction. Children and youth services review, ISSN 0190-7409, Sep. 2020, vol. 116, 105274, ilustr. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S019074092030918X?dgcid=author, doi: 10.1016/j.childyouth.2020.105274. [COBISS.SI-ID 23865347]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

17 Individualno raziskovalno delo I

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Individualno raziskovalno delo I
Course title:	Individual reserach work I

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1.	1
Sociology – 3rd degree	Sociology	1.	1

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				10 ¹	440	15

Nosilec predmeta / Lecturer:

Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

¹ Individualno delo z delovnim mentorjem.

Vsebina:

Študent v sodelovanju z mentorjem opredeli širše področje možne teme svoje doktorske disertacije. Pri razišče, katero strokovno literaturo bo lahko uporabil pri svoji raziskavi; opredeli raziskovalno metodologijo in prepozna raziskovalne probleme. Izdela kratki delovni osnutek lastne dispozicije.

Content (Syllabus outline):

In collaboration with mentor student determines a provisional outline of his/her PhD dissertation theme. By doing so he/she researches the professional literature he/she will be using in his /her research, determines research methodology and recognizes research problems. He/she elaborates a short proposal for his/her Ph.D.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent se nauči pripraviti kratki delovni osnutek dispozicije, v kateri opredeli okvir možne teme in namen svoje disertacije ter določi temeljne raziskovalne metode. Poišče potencialno znanstveno in strokovno literaturo za svojo disertacijo.

Študent se nauči oblikovati raziskovalna vprašanja in zna izbrati raziskovalne metode za svojo disertacijo. Razume osnovna načela raziskovanja (ve, kako upoštevati stanje raziskav, kako uporabljati relevantno literaturo ipd.).

Objectives and competences:

Student learns how to prepare a short proposal for his/her disposition in which he/she defines the broader field and purpose of his/her dissertation, determines research methods and planned sources. He/she finds basic scientific and technical literature for his/her research.

Student learns how to define and elaborate research problem and knows how to select research methods by which he/she can research his/her thesis. He/she understands basic research principles (knows how to consider state of the researches, how to use relevant literature, etc.).

Predvideni študijski rezultati:

Temeljni predvideni študijski rezultat: kratki delovni osnutek za študentovo doktorsko disertacijo.

Študent zna pripraviti kratki delovni osnutek za svojo doktorsko disertacijo. Zna poiskati, definirati in elaborirati raziskovalni problem, zna planirati temeljne raziskovalne metode in zna poiskati temeljno znanstveno in strokovno literaturo za svojo disertacijo.

Intended learning outcomes:

Basic intended learning outcome: a short proposal for student's dissertation.

Student knows how prepare a short draft for his/her disposition. He/she knows how to find, define and elaborate a research problem, how to plan basic research methods and how to find basic scientific and technical literature for his/her dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) Osnutek načrta za dispozicijo (približno 10000 znakov).	100	Type (examination, oral, coursework, project): Outline of the first draft of the Disposition (approximately 10000 signs).
--	-------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

18 Individualno raziskovalno delo II

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Individualno raziskovalno delo II
Course title:	Individual Reserach Work II

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1	2.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1	2

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				10 ²	720	24

Nosilec predmeta / Lecturer:

Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

² Individualno delo z delovnim mentorjem.

Vsebina:

Študent v sodelovanju z mentorjem izdela prvo točko formalne prijave doktorske teze (1. Opredelitev problema). Pri tem preveri stanje raziskav na področju, ki ga zanima..

Content (Syllabus outline):

In collaboration with mentor student prepares the first part of formal disposition of his/her dissertation. By doing so he/she checks the researches in the field of interest.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.

Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent opredeli raziskovalni problem in izvede »state of research« za konkretni raziskovalni problem svoje doktorske disertacije.

Objectives and competences:

Student defines a research problem and analysis "state of research" for concrete research problem of his/her Ph.D. dissertation.

Predvideni študijski rezultati:

Študent začne delati na formalni prijavi disertacije. Temeljni predvideni študijski rezultati: študent izdela prvo točko formalne prijave doktorske disertacije »1.Opredelitev problema« (obvezno s sklici na relevantno znanstvenoraziskovalni literaturo).

Študent zna najti, opredeliti in elaborirati raziskovalni problem svoje disertacije. Zna ugotoviti trenutno stanje znanja oz. raziskav (t.i. »state-of-the-art«) za problem svoje disertacije. Zna poiskati najbolj relevantno znanstveno in strokovno literaturo za svojo doktorsko disertacijo in ve, kako se nanjo sklicevati v formalnem predlogu svoje doktorske disertacije.

Intended learning outcomes:

Student starts with work on formal application for his/her dissertation. Basic intended learning outcome: preparation of the first part of formal proposal for Ph.D. dissertation "1. Definition of the problem" (mandatory with references to relevant scientific research literature).

Student knows how to find, define and elaborate a research problem for his/her Ph.D. dissertation. He/she knows how to analyse the current state of knowledge or/and research (the "state-of-the-art"), connected with the research problem of his/her Ph.D. dissertation. He/she knows how to find relevant scientific and technical literature for his/her dissertation and how to use it for references in his/her formal proposal for his/her Ph.D. dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): Osnutek dispozicije (približno 8000 znakov), ustna prezentacija dispozicije	100	Type (examination, oral, coursework, project): Short draft of the Disposition (approximately 8000 signs) and oral presentation of it.
---	------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

19 Individualno raziskovalno delo III

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Individualno raziskovalno delo III
Course title:	Individual Reserach Work III

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	2.	3
Sociology – 3rd degree	Sociology	2 nd	3

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. Delo Individ. Work	ECTS
				10 ³	720	24

Nosilec predmeta / Lecturer:

Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

³ Individualno delo z delovnim mentorjem.

Študent v sodelovanju z mentorjem pripravi drugo točko (2. Cilji doktorske disertacije /2.1 Teza doktorske disertacije, 2.2 Pričakovani izvirni znanstveni prispevki/), tretjo točko (3. Predpostavke in morebitne omenjitve in četrto točko (4. Predvidene metode raziskovanja) formalne prijave teme doktorske disertacije. Na podlagi preverjenega stanja raziskav na področju, ki ga zanima, ter predstavljenih lastnih tez razdela možne argumente za in proti, opredeli raziskovalno metodologijo in pokaže možne rezultate raziskovanja.

In collaboration with mentor student prepares part two (2.Objectives of the doctoral dissertation /2.1 The thesis of the doctoral dissertation, 2.2 Expected original scientific contributions/), part three (3. Assumptions and potential limitations) and part four (4. Intended research methods) of the formal proposal for his/her Ph.D. dissertation. On the basis of checked researches in the field of interest and his/her research thesis students prepares arguments for and against the thesis, determines research methodology and predicts possible outcomes of the proposed thesis.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.

Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent razdela cilje, teze in pričakovane izvirne znanstvene prispevke lastne doktorske disertacije, pozna predpostavke in omejitve svojega doktorata ter izbere predvidene metode raziskovanja za lastno doktorsko disertacijo.

Student elaborates objectives, thesis and expected original scientific contributions of his/her Ph.D. dissertation, he/she is familiar with assumptions and potential limitations in he/she select intended research methods for his/her Ph.D. dissertation.

C
b
j
e
c
t
i
v
e
s
a
n
d
c
o
n
p
e
t
e
n
c
e
s
:

Študent/študentka nadaljuje z delom na svoji formalni prijavi teme doktorske disertacije. Predvideni študijski rezultati: razdelane točke 2 (2. Cilji doktorske disertacije /2.1 Teza doktorske disertacije, 2.2 Pričakovani izvirni znanstveni prispevki/), 3 (3. Predpostavke in morebitne omenjitve in 4 (4. Predvidene metode raziskovanja) formalne prijave teme doktorske disertacije.

Študent/študentka zna opredeliti cilje, teze in pričakovane izvirne znanstvene prispevke svoje doktorske disertacije, zna opredeliti predpostavke in morebitne omejitve lastne doktorske disertacije, prav tako zna tudi izbrati ustrezne metode raziskovanja za svojo doktorsko disertacijo.

Student continues with work on formal application for his/her dissertation. Intended learning outcomes: student prepares part two (2.Objectives of the doctoral dissertation /2.1 The thesis of the doctoral dissertation, 2.2 Expected original scientific contributions/), part three (3. Assumptions and potential limitations) and part four (4. Intended research methods) of the formal proposal for his/her Ph.D. dissertation.

Student know how to define objectives, thesis and expected original scientific contributions of his/her Ph.D. disposition, knows how to define assumptions and potential limitations of his/her Ph.D and knows how to select research methods for his/her dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) Daljši načrt za dispozicijo (približno 25000 znakov), ustna prezentacija dispozicije	100	Type (examination, oral, coursework, project): Longer draft of the Disposition (approximately 25000 signs) and oral presentation of it.
--	------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

20 Individualno raziskovalno delo IV

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Individualno raziskovalno delo IV
Course title:	Individual Reserach Work IV

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	2	4
Sociology – 3rd degree	Sociology	2	4

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				10 ⁴	890	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

⁴ Individualno delo z delovnim mentorjem.

Študent v sodelovanju z mentorjem nadaljuje z delom na formalni prijavi teme svoje doktorske disertacije. Razdeli peto točko (5. Predvidena poglavja in podpoglavja), šesto točko (6. Osnovna literature) in sedmo točko (7. Analiza izvirnosti teme /7.1 Utemeljitev izvirnosti teme, 7.2 Informacija o opravljenih poizvedbah/) formalne prijave teme doktorske disertacije.

In collaboration with mentor student prolongs with work on a formal application for his/her PhD dissertation theme. He elaborates part five (5: Intended chapters and subsections), part six (6. Basic literature) and part seven (7. Analysis of the originality of the topic /7.1 Justification of the originality of the topic, 7.2. Information on the inquiries made/) of a formal proposal for his/her Ph.D. dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.

Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent razdeli predvidena poglavja in podpoglavja svoje disertacije in ob tem posebej izpostavi tista poglavja in podpoglavja, v katerih bodo predstavljena nova znanstvenoraziskovalna dognanja. Pripravi seznam osnovne literature (upoštevajo, da so na ta seznam uvrščeni le viri, na katere se sklicuje v prejšnjih poglavjih dispozicije). Izvede analizo izvirnosti teme lastne disertacije in to tako, da utemelji izvirnost teme in da predstavi informacijo o opravljenih poizvedbah (v bazah doktorskih disertacij, v bazah primarnih in sekundarnih znanstvenih objav).

S tem je izdelava formalne prijave teme doktorske disertacije končana.

Objectives and competences:

Student elaborates intended chapters and subsections of his/her Ph.D. dissertation, with special attention to the chapters and subchapters in which new scientific findings will be presented. He/she prepares a list of basic literature (all sources listed in the list should be referenced in previous disposition chapters). He/she analysis originality of the topic of his/her Ph.D. dissertation in a way to justify the originality of the topic of his/her Ph.D. and to present information on the inquiries made (in databases of doctoral thesis, database of relevant primary and secondary scientific publications).

These steps ends his/her work on formal application for his/her dissertation.

Predvideni študijski rezultati:

Študent/študentka nadaljuje z delom na izdelavi formalne prijave teme doktorske disertacije. Predvideni študijski rezultati: razdelava petega dela (5. Predvidena poglavja in podpoglavja), šestega dela (6. Osnovna literature) in sedmega dela (7. Analiza izvirnosti teme /7.1 Utemeljitev izvirnosti teme, 7.2 Informacija o opravljenih poizvedbah (v bazah doktorskih disertacij, ustreznih primarnih in sekundarnih bazah znanstvenih objav/) formalne prijave teme doktorske disertacije. Z razdelavo delov formalne prijave študent/študentka konča s svojim delom na formalnem predlogu teme doktorske disertacije.

Študent/študentka zna načrtovati in definirati predvidena poglavja in podpoglavja svoje disertacije, ve, v katerih poglavjih in podpoglavjih bo predstavila/predstavil nova znanstvenoraziskovalna dognanja, zna pripraviti seznam osnovne literature za

Intended learning outcomes:

Student continues with work on formal application for his/her dissertation. Intended learning outcomes: elaboration of part five (5: Intended chapters and subsections), part six (6. Basic literature) and part seven (7. Analysis of the originality of the topic /7.1 Justification of the originality of the topic, 7.2. Information on the inquiries made/) of a formal proposal for his/her Ph.D. dissertation. With elaboration of these parts of formal proposal for Ph.D. dissertation student finishes his/her work on formal proposal for his/her Ph.D. dissertation.

Student knows how to plan and define intended chapters and subsections of his/her Ph.D. disposition, knows in which chapters and subchapters he will present new scientific research findings of his/her Ph.D. dissertation, he knows how to prepare a basic literature for his/her Ph.D. dissertation and how to make an analysis of the originality of the topic of his/her

svojo disertacijo in zna pripraviti analizo originalnosti teme svoje disertacije tako, da zna utemeljiti izvirnost teme ter pripraviti informacijo o izvirnosti teme na osnovi opravljenih poizvedb v bazah doktorskih disertacij in v ustreznih primarnih ter sekundarnih bazah znanstvenih objav.

dissertation. He/she knows how to justify the originality of the topic of his/her dissertation and how to prepare information about originality of the topic of his/her Ph.D. dissertation with help of databases of doctoral thesis and of databases of relevant primary and secondary scientific publications.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Formalna prijava dispozicije	70	Formal application of the Disposition
Ustna prezentacija dosedanjih rezultatov dela na disertaciji	30	oral presentation of the present status in the working process on dissertation

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

21 Individualno raziskovalno delo V

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Individualno raziskovalno delo V
Course title:	Individual Reserach Work V

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	3	5
Sociology – 3rd degree	Sociology	3	5

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				10 ⁵	800	27

Nosilec predmeta / Lecturer:

Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

⁵ Individualno delo z mentorjem.

Vsebina:

Študent v sodelovanju z mentorjem pripravi prijavo temo svoje doktorske disertacije in po odobritvi začne s pisanjem disertacije.

Content (Syllabus outline):

In collaboration with mentor student makes a formal application for his/her PhD dissertation theme. After the approval of the dissertation theme student start to write his/her dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.

Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent/študentka prične s konkretnim raziskovalnim delom za svojo disertacijo. Študira temeljno znanstveno in strokovno literaturo za svojo disertacijo.

Objectives and competences:

Student starts with concrete research work on his/her dissertation. He studies basic scientific and technical literature for his/her dissertation.

Predvideni študijski rezultati:

Študent/študentka razume in zna uporabljati temeljna načela raziskovanja: zna upoštevati doseženo stanje raziskav, zna študirati znanstveno literature; zna opredeliti argumente za in proti konkretnim tezam, ki so del disertacije. Zna se lotiti proučevanja najbolj zapletenih znanstvenih problemov na področju sociologije in družbenih ved.

Intended learning outcomes:

Student understands and knows how to use basic research principles: considers state of research, how to study of scientific literature, how to present argumentations for and against concrete thesis, which are part of his/her dissertation. He/she is able to organize a research of most sophisticated scientific problems in the field of sociology and social sciences.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

Formalna prijava dispozicije, ustna prezentacija dosedanjih rezultatov dela na disertaciji.

100

Type (examination, oral, coursework, project):

Formal application of the Disposition and oral presentation of the present status in the working process on dissertation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

22 Individualno raziskovalno delo VI

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Individualno raziskovalno delo VI
Course title:	Individual Reserach Work VI

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	3	6
Sociology – 3rd degree	Sociology	3	6

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				10 ⁶	890	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

⁶ Individualno delo z delovnim mentorjem.

Študent v sodelovanju z mentorjem pripravi prijavo temo svoje doktorske disertacije in po odobritvi začne s pisanjem disertacije.

In collaboration with mentor student makes a formal application for his/her PhD dissertation theme. After the approval of the dissertation theme student start to write his/her dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.

Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent/študentka nadaljuje s konkretnim raziskovalnim delom za svojo disertacijo. Študira temeljno literature za doktorat ter pripravi empirično raziskovao (če je ta del disertacije.)

Objectives and competences:

Student continues with concrete research work of his/her dissertation. He studies basic literature for his/her dissertation and prepares empirical research (if empirical research is part of his/her dissertation).

Predvideni študijski rezultati:

Študent/študentka zna uporabljati temeljna načela raziskovanja (upoštevata doseženo stanje raziskav, zna študirati znanstveno literaturo, zna opredeliti argumente za in proti konkretnim tezam itd.). Zna pripraviti empirično raziskavo. Zna proučevati najbolj zapletene znanstvene probleme na področju sociologije in družbenih ved.

Intended learning outcomes:

Student knows how to use basic research principles (considers state of research, study of scientific literature, argumentation for and against concrete thesis etc.) He knows how to prepare empirical research. He/she is able to research most sophisticated scientific problems in the field of sociology and social sciences.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)
Formalna prijava dispozicije, ustna prezentacija dosedanjih rezultatov dela na disertaciji.

100

Type (examination, oral, coursework, project):
Formal application of the Disposition and oral presentation of the present status in the working process on dissertation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

23 Individualno raziskovalno delo VII

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo VII
Course title:	Individual Reserach Work VII

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	4	7
Sociology – 3rd degree	Sociology	4	7

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				10 ⁷	890	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Študent v sodelovanju z mentorjem pripravi prijavo temo svoje doktorske disertacije in po odobritvi začne s pisanjem disertacije.

Content (Syllabus outline):

In collaboration with mentor student makes a formal application for his/her PhD dissertation theme. After the approval of the dissertation theme student start to write his/her dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

⁷ Individualno delo z delovnim mentorjem.

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent/študentka nadaljuje s konkretnim raziskovalnim delom za svojo disertacijo. Študira temeljno literaturo za doktorat in izvede empirično raziskavo (če je ta del disertacije.)

Objectives and competences:

Student continues with concrete research work of his/her dissertation. He studies basic literature for his/her dissertation and executes empirical research (if empirical research is a part of his/her dissertation).

Predvideni študijski rezultati:

Študent/študentka razume in zna uporabljati temeljna načela raziskovanja (upoštevajo doseženo stanje raziskav, zna študirati znanstveno literaturo, zna opredeliti argumente za in proti konkretnim tezam, ki so del disertacije itd.) Zna izvesti empirično raziskavo. Zna raziskovati najbolj zapletene znanstvene probleme na področju sociologije in družbenih ved.

Intended learning outcomes:

Student understands and knows how to use basic research principles (considers state of research, study of scientific literature, argumentation for and against concrete thesis etc.), He/she is able to execute an empirical research. He/she is able to research most sophisticated scientific problems in the field of sociology and social sciences.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)
Formalna prijava dispozicije, ustna prezentacija dosedanjih rezultatov dela na disertaciji.

100

Type (examination, oral, coursework, project):
Formal application of the Disposition and oral presentation of the present status in the working process on dissertation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

24 Prenosljiva znanja

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	24.1.1 Prenosljiva znanja
Course title:	24.1.2 Transferable knowledge

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
SOCIOLOGIJA 3. stopnja (3. stopnja)	/	3.	5.
Slovene Language Studies (3 rd cycle)	/	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni / obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija Other study forms	Samost. delo Individ. work	ECTS
				10	80	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Vesna Godina Vuk

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

Ni opredeljeno.

Languages:

Vaje / Tutorial:

Not defined.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Študent opravi obveznosti z udeležbo na različnih aktivnostih (aktualnih delavnicah, tečajih, seminarjih, poletnih šolah, izobraževanjih ipd.), ki jih izvaja Univerza v Mariboru ali druge priznane domače ali tuje institucije. Aktivnosti lahko zajemajo **naslednja tematska področja**:

a) veščine in znanja na strokovno-znanstvenem področju (npr. aktivna udeležba na tečajih, seminarjih, delavnicah ali izobraževanjih s področja strokovno-znanstvene dejavnosti, npr. uporabe novih metod in orodij, strokovnega tujega jezika ipd.)

b) pedagoško-didaktične dejavnosti (npr. predavanja na tuji ali domači univerzi, mentorstva študentom, dijakom in učencem pri raziskovalnih nalogah, organizacija in izvedba strokovnih ali pedagoških delavnic, taborov, seminarjev ipd.)

c) splošne veščine in znanja (npr. aktivna udeležba na delavnicah, seminarjih, izobraževanjih, tečajih s področja komunikacije in retorike, IKT, administracije, etike, prijave in pisanja projektov, zakonodaje ipd.)

č) veščine s področja prenosa znanja iz/v gospodarstvo (npr. aktivna udeležba na delavnicah, seminarjih, izobraževanjih, tečajih iz podjetništva, o zaščiti intelektualne lastnine, inovacijah, virih financiranja, sodobnih tehnologijah, prenosu znanj v prakso, poslovnem načrtovanju, raziskavah tržišč ipd.)

d) delo z viri (npr. uporaba spletnih podatkovnih baz, programska orodja za citiranje in urejanje referenc ipd.)

e) postopki objave znanstvenega prispevka (izbira revije, postopki oddaje rokopisa, komunikacija z urednikom in recenzenti).

Posamezna aktivnost se ovrednoti z najmanj 0,5 ECTS. Aktivnosti, ki so daljše in zahtevajo več samostojnega dela študenta, se lahko ovrednotijo z večjim številom ECTS, vendar posamezno ne več kot z 1 ECTS. Študent mora pred udeležbo na posamezni aktivnosti mentorju in vodji študijskega programa predložiti vsebino in obseg aktivnosti in pridobiti njuno pisno soglasje. Ovrednotenje posamezne aktivnosti z ECTS opravi mentor in vodja študijskega programa.

Content (Syllabus outline):

Student fulfils the obligations at the subject by active participation at different activities (e.g. workshops, courses, seminars, summer schools, training etc.) conducted by University of Maribor or other renown domestic or foreign institution. Activities can be chosen from following topics:

a) skills and knowledge in the area of scientific expertise (active participation at workshops, courses, seminars or training in the field of scientific expertise (e.g. application of novel methods and tools, professional foreign language etc.)

b) pedagogical and didactical activities (e.g. lectures at domestic or foreign university, mentorship for students and pupils at research projects, organisation and implementation of professional or pedagogical workshops, summer camps, seminars etc.)

c) general skills and knowledge (active participation at workshops, courses, seminars or training in the field of communication and rhetoric, ICT, ethics, project applications and administration, regulations and legislations etc.)

d) skills of knowledge transfer into/from economy (active participation at workshops, courses, seminars or training on the protection of intellectual property, business, innovation, funding sources, modern technologies, transfer of knowledge into practice, business planning, market research etc.)

e) handling references (online databases, software tools for citation and managing references)

f) procedures for publication of scientific paper (journal selection, manuscript submission procedures, communication with editors and reviewers).

Each activity is assessed with at least 0,5 ECTS. Activity that demands more individual work from students can be assessed with larger value of ECTS but not more than with 1 ECTS. Before attending the activity student has to inform the mentor and the leader of the study programme about the activity and the program of work and get their written consensus. The mentor and the leader of the study programme decide on the appropriateness of the selection and upon approval it will assess the activity with ECTS.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ni predpisana. / Not defined.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študente usposobiti aktivno uporabljati prenosljiva znanja in jih opremiti s kompetencami za sledenje razvojnih trendov stroke ter razširiti njihova metodološka znanja za reševanje in implementacijo zahtevnih tehničnih, tehnoloških, organizacijskih in razvojnih nalog ter projektov. Tukaj gre večinoma za znanja, veščine in kompetence, ki jih ni moč usvojiti pri klasičnem izobraževanju znotraj uveljavljenega kurikula strokovnega področja, za katerega se kandidat izobražuje, saj so vezane na aktualne razmere in trende, ki se hitro spreminjajo.	The aim of this course is to train students for actively use transferable skills and to equip them with the competencies for tracking the development trends of the profession and to expand their methodological knowledge for solving and implementation of complex technical, technological, organizational and developmental tasks and projects. These are mostly knowledge, skills and competences within the established area of expertise that cannot be gained during the standard curriculum, since they are tied to the current situation and trends, which are rapidly changing.
--	--

Objectives and competences:**Predvideni študijski rezultati:**

Znanje in razumevanje: Študent usvoji izbrana (odvisno od izbire aktivnosti) prenosljiva znanja in veščine na področjih: a) uporabe in aplikacije novih eksperimentalnih, teoretičnih in računalniških metod in orodij, strokovnega tujega jezika idr., b) pedagoško-didaktične dejavnosti, mentorstva, organizacije, c) predstavitve in objave rezultatov raziskav v obliki znanstvenih objav, č) dela s programskimi orodji za urejanje bibliografij in referenc ter citiranje, d) komunikacije, IKT, administracije projektov, etike, zakonodaje, intelektualne lastnine, inovacij, virov financiranja, sodobnih tehnologij idr., e) prenosa znanj v prakso, poslovnega načrtovanja, raziskav tržišč ipd. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Pridobljeno znanje (ne)posredno uporabi pri nastajanju disertacijske naloge.	Knowledge and understanding: Student gains selected (depending on the choice of activity) transferable knowledge and skills in the areas of: a) the use and application of novel experimental, theoretical and computational methods and tools, professional foreign language, b) didactic activities, mentoring, organization, c) presentation and publishing of research results in the form of scientific papers, d) using software for editing and managing bibliographies, citations and references etc., e) communication, ICT, project administration, ethics, legislation etc.; intellectual property, innovation, financial resources, modern technologies, f) transfer of knowledge into practice, business planning, market research, etc. Transferable/Key Skills and other attributes: (In)direct use of gained knowledge when writing the dissertation.
---	---

Intended learning outcomes:

Metode poučevanja in učenja:

Samostojno delo študenta in druge oblike študija, ki lahko zajemajo tudi aktivno udeležbo na konferencah, seminarjih, delavnicah, poletnih šolah, tečajih ipd., samostojno izvedbo mentorstev, organizacijske aktivnosti, predavanja, predstavitve ipd.

Learning and teaching methods:

Individual student work and other forms of work, which may include active participation at conferences, seminars, workshops, summer schools, courses, etc.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Opravil. / Ni opravil.

100 %

Passed. / Failed.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Ni referenc. / No references.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

25 Izdelava in zagovor doktorske disertacije

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izdelava in zagovor doktorske disertacije
Course title:	Preparation and defense of the doctoral dissertation

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	4.	8.
Sociology – 3rd degree	Sociology	4.	8.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				30	870	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

izbrani mentor/chosen mentor

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenščina/slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pred zagovorom doktorske disertacije mora:

- študent uspešno opraviti vse obveznosti programa;
- biti prijava doktorske disertacije opravljena v skladu s Pravilnikom o doktorskem študiju UM;
- študent izpolnjevati vse pogoje za zagovor doktorske disertacije, ki so zapisani v Pravilniku o doktorskem študiju UM.

Before defending the doctoral dissertation, the following requirements have to be fulfilled:

- student has to finish all the obligations within the program successfully;
- the application of doctoral dissertation has to be prepared in accordance with the Regulations of Doctoral Studies of the UM;
- student has to meet all the conditions for defending the doctoral dissertation, determined by the Regulations of Doctoral Studies of the UM.

Vsebina:

Izdelava doktorske disertacije vsebuje naslednjo okvirno vsebino:

- povzetek doktorske disertacije v slovenskem in angleškem jeziku ter ključne besede;
- kazalo vsebine, kazalo slik, kazalo tabel, kazalo prilog;
- vsebina doktorske disertacije (od uvodnega dela do sklepa);
- literatura in viri;
- priloge (po potrebi).

Pred oddajo doktorske disertacije študent odpošlje osnutek članka, ki temelji na znanstvenih spoznanjih doktorske disertacije, znanstveni reviji, ki ustreza merilom iz 9. člena Pravilnika o doktorskem študiju za področje humanistike in družboslovja, pri čemer mora biti študent prvi ali vodilni avtor članka.

Content (Syllabus outline):

The preparation of the doctoral dissertation consists of the following indicative content:

- summary of doctoral dissertation in Slovene and English, as well as key words;
- table of contents, index of pictures, tables and supplements;
- contents of the doctoral dissertation (from the introductory part to the conclusion);
- literature and sources;
- supplements (if necessary).

Prior to submitting a doctoral dissertation, the student has to send out a draft article based on scientific cognition of the doctoral dissertation, to the scientific journal that meets the criteria from Article 9 of the Regulations of Doctoral Studies of the UM for humanities and social sciences, whereby the student must be the first or leading author of the article.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Vsa relevantna literatura, potrebna za pripravo doktorske disertacije. /

All relevant literature required regarding to the theme of doctoral dissertation.

Cilji in kompetence:**Temeljni cilji in kompetence:**

Poglobljeno znanje širšega znanstvenega področja in dodelano razumevanje vsebine doktorske disertacije. Poudarek je na aplikaciji razdelanega teoretskega in praktičnega znanja in na obvladovanju različnih metod znanstvenega dela.

Prenosljivi cilji in kompetence:

Obvladovanje raziskovanja in znanstvene analize na področju sociologije in družboslovnih ved, obvladovanje reševanja znanstvenih problemov, suverena prezentacija ključnih ugotovitev raziskovanja ter veščine argumentiranja.

Objectives and competences:**Basic objectives and competences:**

A deeper knowledge of the wider scientific field and a superior understanding of the content of the doctoral dissertation. The emphasis is on the application of superior theoretical and practical knowledge and the mastering of various methodologies of scientific work.

Transferable / Key Skills and other attributes:

Mastering of researching and scientific analysis in the field of sociology and social sciences, mastering of solving scientific problems, sovereignty in presentations of key findings of the research and argumentation skills.

Predvideni študijski rezultati:

Temeljni študijski rezultat je izdelava doktorske disertacije, ki je pisni dokument, s katerim študent/študentka dokaže vrhunsko sposobnost uporabe teoretskih znanj in empirično pridobljenih podatkov za rešitev konkretnega problema, ki si ga je izbral/izbrala s prijavo teme doktorske disertacije.

V doktorski disertaciji študent/študentka dokaže, da zna zasnovati in izvesti raziskavo na področju sociologije in družbenih ved. Zna izbrati raziskovalni problem in ga elaborirati, zna ugotoviti »state-of-the-art« za izbrani raziskovalni problem, zna planirati cilje raziskave, zna elaborirati teze raziskave, zna določiti predpostavke, potencialne omejitve in originalne znanstvene prispevke svoje raziskave. Zna izbrati ustrezne raziskovalne metode za probleme, ki jih proučuje. Zna poiskati in analizirati znanstveno in strokovno literaturo, ki jo potrebuje za svojo raziskavo. Zna izpeljati raziskavo tako v teoretskem kot v empiričnem smislu. Zna pripraviti poročilo o svoji raziskavi in zna objaviti rezultate svoje raziskave v znanstvenih revijah.

Intended learning outcomes:

A basic learning outcome is a creation of doctoral dissertation, which is a written document, which proves student's superior ability to use theoretical knowledge and empirical data to resolve a concrete problem, which was chosen for the topic of student's dissertation.

In his/her dissertation, students prove an ability to plan and execute a research project in the field of sociology and social sciences. He/she knows how to select a research problem, how to elaborate a research problem, how to make »state-of-the-art« for selected research problem, how to plan objectives for the research, how to elaborate thesis for the research, how to plan assumptions, potential limitations and original scientific contributions of the research. He/she knows how to plan and select appropriate research method for the problem he/she researches. He/she knows how to find and analyse scientific and technical literature he/she needs for his/her research. He/she knows how to execute research in empirical in theoretical way. He/she knows how to prepare research report and

Študent/študentka zna reševati najbolj zapletene probleme na področju sociologije in družbenih ved.

how to publish results of his/her research in scientific journals. Student knows how to solve most sophisticated problems in the field of sociology and social sciences.

Metode poučevanja in učenja:

Samostojno delo in konzultacije s potrjenim mentorjem doktorske disertacije.
--

Learning and teaching methods:

Autonomous work and individual consultations with the confirmed mentor.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

izdelana in uspešno zagovarjana doktorska disertacija	100 %	– completed and successfully defended doctoral dissertation
---	-------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.
--